

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE
UNIVERSITATEA "VALAHIA" din TARGOVISTE
IOSUD – ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI
UMANISTE
DOMENIUL FUNDAMENTAL: ȘTIINȚE ECONOMICE
DOMENIUL: *CONTABILITATE*
Str. Lt. Stancu Ion, Nr. 35 – 130105, Târgoviște, România
Tel/Fax: +40-245-206104; mobil: 0769.076861
<http://scoaladoctorala.valahia.ro/>

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT:

**„PERFEȚIONAREA CONTABILITĂȚII ȘI
ANALIZEI TREZORERIEI ENTITĂȚILOR
ECONOMICE ÎN CORELAȚIE CU EVOLUȚIA
SISTEMULUI ECONOMIC- FINANCIAR”**

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT:
Prof. univ. dr. Ion CUCUI

DOCTORAND:
Ioana BUSUIOC

TÂRGOVIȘTE

Anul 2017

CUPRINS REZUMAT TEZĂ DE DOCTORAT

Cuprins teză de doctorat	3
Cuvinte cheie	6
Introducere	7
Contextul actual al temei de cercetare	8
Interesul temei de cercetare	11
Obiectivele cercetării	12
Ipotezele cercetării	13
Metodologia cercetării	14
Structura tezei de doctorat	15
Concluzii ale cercetării științifice privind perfecționarea contabilității și analizei trezoreriei entităților economice în corelație cu evoluția sistemului economico - financiar	18
Concluzii generale	18
Contribuții proprii	24
Propuneri și perspective viitoare ale cercetării	26
Diseminarea rezultatelor cercetării	27
Curriculum vitae	28

CUPRINS TEZĂ DE DOCTORAT

Lista tabelelor	6
Lista figurilor	8
Lista graficelor	10
Introducere	11
CAPITOLUL 1. ABORDĂRI CONCEPTUALE ȘI METODOLOGICE PRIVIND TREZORERIA ENTITĂȚILOR ECONOMICE	32
1.1. Abordări conceptuale privind trezoreria	32
1.1.1. Definiții și concepte	32
1.1.2. Dinamica economico-socială și influența asupra conceptului de trezorerie	46
1.1.3. Tipologia trezoreriei	51
1.1.3.1. Abordarea statică a trezoreriei	52
1.1.3.2. Abordarea în dinamică a trezoreriei	53
1.2. Abordări metodologice ale trezoreriei entităților economice	56
1.2.1. Obiectivele contabilității trezoreriei entităților economice	56
1.2.2. Trezoreria în circuitul financiar al entităților economice	58
1.2.3. Principiile contabile aplicabile elementelor de trezorerie	65
1.3. Locul trezoreriei în armonizarea contabilă internațională	73
CAPITOLUL 2. DINAMICA SISTEMELOR ECONOMICE ȘI CONTABILITATEA TREZORERIEI	76
2.1. Rolul și importanța banilor în evoluția sistemelor economice	76
2.1.1. Apariția și evoluția banilor ca element definitoriu al conceptului de trezorerie	79
2.1.2. Geografia banilor	82
2.1.3. Emisiunea monetară pe teritoriul României	86
2.1.3.1. Romanatul lui Cuza - prima accedere către un sistem monetar românesc	88
2.1.3.2. Înființarea sistemului monetar al României	89
2.1.4. Evoluția contabilității financiare și cercetării în gestiunea financiară - abordarea problematicei trezoreriei în diverse perioade	91
2.2. Progresul sistemelor economice prin prisma alianțelor monetare	95
2.2.1. Influența Alianțelor Monetare asupra masei monetare	96
2.2.2. Implicațiile Uniunii Europene în funcționarea sistemelor economico-financiare	99

2.3. Armonizarea contabilă internațională cu privire la contabilitatea elementelor de trezorerie	106
2.3.1. Normalizarea contabilă și contabilitatea trezoreriei	106
2.3.2. Apariția conceptului de fluxuri financiare, abordarea și prezentarea acestora	108
CAPITOLUL 3. METODEDE ȘI TEHNICI DE ANALIZĂ A TREZORERIEI	117
3.1. Metodele și tehnicile analizei financiare	117
3.2. Analiza trezoreriei în evaluarea situației financiare a întreprinderii	123
3.2.1. Fondul de rulment	124
3.2.2. Necesarul de fond de rulment	125
3.2.3. Trezoreria netă	126
3.2.4. Importanța trezoreriei, a fondului de rulment și a necesarului de fond de rulment în realizarea echilibrului financiar	127
3.3. Analiza trezoreriei prin metoda ratelor	129
3.3.1. Analiza ratelor de rentabilitate	129
3.3.2. Analiza ratelor financiare	133
3.3.3. Analiza ratelor aferente determinării riscului de faliment	135
3.3.3.1. Ratele de lichiditate	135
3.3.3.2. Ratele de solvabilitate	136
3.3.3.3. Ratele de structură financiară	139
3.4. Analiza trezoreriei prin metoda fluxurilor	140
3.4.1. Conceptul de flux, delimitare și implicații	140
3.4.2. Tablouri de fluxuri	144
3.4.2.1. Tabloul de finanțare	145
3.4.2.1.1. Etapele elaborării tabloului de finanțare	145
3.4.2.1.2. Structura tabloului de finanțare	146
3.4.2.1.3. Utilitatea și limitele tabloului de finanțare	148
3.4.2.2. Tabloul fluxurilor de trezorerie	149
3.4.3. Analiza cash flow-ului din exploatare	151
CAPITOLUL 4. ANALIZA TREZORERIEI ÎN CONTEXTUL NORMELOR CONTABILE INTERNAȚIONALE ȘI A OBIECTULUI CERCETĂRII	153
4.1. Tratarea elementelor de trezorerie conform normelor contabile internaționale	155

4.2. Prezentarea tabloului de trezorerie conform normei IAS 7 Situația fluxurilor de trezorerie	161
CAPITOLUL 5. ANALIZA APLICATĂ A TREZORERIEI PE EXEMPLUL UNUI GRUP DE ENTITĂȚI ECONOMICE	171
5.1. Metodologia de cercetare aplicată în studiul privind perfecționarea contabilității și analizei trezoreriei entităților economice în corelație cu evoluția sistemului economico-financiar.	171
5.1.1. Considerații generale privind metodologia cercetării	171
5.1.2. Metodologia de cercetare bazată pe chestionar	172
5.1.3. Elaborarea și structurarea chestionarului	173
5.2. Rezultatele studiului privind perfecționarea contabilității și analiza trezoreriei entităților economice în corelație cu evoluția sistemului economico-financiar	175
5.3. Analiza aplicată a trezoreriei pe exemplul unui grup de entități economice	199
5.3.1. Viziunea contabilă a trezoreriei în măsurarea performanței	200
5.3.2. Analiza trezoreriei prin metoda ratelor	206
5.3.3. Analiza fluxurilor de trezorerie	209
5.4. Analiza trezoreriei prin prisma metodelor și instrumentelor inovatoare pentru monitorizarea și raportarea performanței	212
5.4.1. Tabloul de bord	213
5.4.2. Business Intelligence – instrument de inovare în analiza trezoreriei	219
CONCLUZII ALE CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE PRIVIND PERFECȚIONAREA CONTABILITĂȚII ȘI ANALIZEI TREZORERIEI ENTITĂȚILOR ECONOMICE ÎN CORELAȚIE CU EVOLUȚIA SISTEMULUI ECONOMIC - FINANCIAR	224
Concluzii generale	224
Contribuții proprii	230
Propuneri și perspective viitoare ale cercetării	232
BIBLIOGRAFIE	233
Diseminarea rezultatelor cercetării	242
ANEXE	244

Cuvinte cheie

Teza de doctorat „*PERFECTIONAREA CONTABILITĂȚII ȘI ANALIZEI TREZORERIEI ENTITĂȚILOR ECONOMICE ÎN CORELAȚIE CU EVOLUȚIA SISTEMULUI ECONOMICO- FINANCIAR*” își propune atingerea obiectivelor stabilite și validarea ipotezelor formulate prin utilizarea următoarelor cuvinte cheie:

Contabilitatea trezoreriei entităților economice

Analiza trezoreriei entităților economice

Sistem economico - financiar

Elemente ale trezoreriei entităților economice

Principii contabile

Armonizarea contabilă internațională

Fluxuri financiare

Analiză financiară

Metode de analiză a trezoreriei entităților economice

Instrumente de analiză a trezoreriei entităților economice

Indicatori de analiză a trezoreriei entităților economice

Echilibru financiar

Rate de analiză a trezoreriei entităților economice

Tablou de fluxuri

Cash flow

Norme contabile internaționale

Situația fluxurilor de trezorerie

INTRODUCERE

Dinamica evenimentelor economice este cauză și efect pentru numeroase teorii și opinii ale specialiștilor și, în același timp, constituie o provocare continuă pentru antreprenori. Asistăm la ample dezbateri, la toate nivelurile ierarhice ale structurilor de organizare actuale, având ca subiect trezoreria entităților economice, considerată prioritară în desfășurarea activității curente și una dintre primele preocupări pentru stabilirea planning-ului privind acțiunile de întreprins.

Puterea de decizie pe toate planurile – economic, social și politic – se știe că este dintotdeauna în mâna celor puternici din punct de vedere financiar, iar tendința va rămâne mereu aceeași și anume crearea de valoare, de avuție, de bogăție. Modul în care este înțeleasă trezoreria s-a modificat în timp, pe măsura evoluției vieții economice. Structura trezoreriei a suportat modificări în funcție de curențele de gândire și a trecut prin transformări de la antic la modern. Acțiunile întreprinse de către stat, organizațiile și sistemele ierarhice cu o mare putere decizională au un impact puternic asupra tuturor aspectelor vieții sociale și economice, generând un grad înalt de incertitudine în relațiile dintre agenții economici. Inițierea de reforme, adoptarea de instrumente financiare noi în scopul relansării și menținerii unui ritm susținut al mediului economic, se realizează atât individual cât și colectiv la nivelul entităților economice.

În lucrarea de față vom prezenta comportamentul societăților comerciale din punctul de vedere al trezoreriei proprii, în interacționarea atât cu alți agenți economici, cât și cu băncile și celelalte structuri naționale sau internaționale. Entitățile economice sunt direct impactate de punerea în practică a acordurilor internaționale, în scopul susținerii activității economice și asigurării unei creșteri economice durabile. Trezoreriile entităților economice sunt nevoite să dea dovadă de flexibilitate astfel încât să se asigure un anumit confort întreprinderilor în condițiile impuse de mediul economic, așa cum vom arata pe parcursul prezentei cercetări. «Aparenta siguranță a numerarului, la care se adaugă experiența dureroasă a crizei financiare din 2008- 2009 și problemele ulterioare din zona euro, întăresc tendința de favorizare a unei strategii prudente de alocare a banilor. »¹

---

¹ Delhommais, P.A., Gatinois, C., Anne, M., *La crise financière en questions*, Le Monde, 2008, disponibil online la http://www.lemonde.fr/economie/article/2008/09/16/la-crise-financiere-en-questions_1095762_3234.html

Observăm că cele mai influente state ale lumii, cât și organizațiile și structurile politice și economice, fac demersuri pentru adaptarea la conjunctura economică actuală, pe fondul intensificării riscurilor geopolitice. Scenariul este diferit de la țară la țară, în funcție de situația economică, astfel încât uneori agenții economici sunt în măsură să profite de anumite ocazii, alteleori reacția lor nu este atât de energică, de viguroasă. De reținut faptul că unele reticente se explică și prin aspecte culturale și istorice, așa cum vom arăta pe parcursul cercetării.

Contextul actual

Conform unui studiu Standard et Poor's², cele mai importante 2000 de societăți la nivel mondial înmagazinaseră 4.500 miliarde de dolari la sfârșitul anului 2013 și au continuat în aceeași direcție și în anul următor. Acest « apetit » pentru lichidități își găsește justificarea în mai multe direcții de acțiune: lecția învățată după criza din anul 2008 concretizată prin cedarea activelor și creșterea resurselor, renegocierea creditelor în vederea prelungirii scadenței și a scăderii cheltuielilor financiare, adoptarea unei atitudini prudente prin înghețarea investițiilor pe fondul unei vizibilități reduse.

Este foarte important de înțeles că mediul de afaceri se schimbă în funcție de acțiunile și presiunile politice: ceea ce este corect astăzi, nu va fi neapărat la fel și mâine și ceea ce este bine pentru o entitate economică nu este neapărat și pentru o alta.

«Criza financiară declanșată în 2008 a fost o «furtună» cum se întâlnește doar o dată la 100 de ani, iar nimeni dintre cei implicați nu a mai văzut așa ceva», a declarat fostul șef al Trezoreriei SUA Hank Paulson³, în 2013, la cinci ani de la falimentul băncii Lehman Brothers care a afectat întreaga comunitate internațională. S-a produs atunci un «crash» în lumea financiară care a marcat începutul unei crize financiare și economice care s-a extins rapid din SUA la nivel global, fiind cea mai puternică recesiune de după Al Doilea Război Mondial.

Criza a început din anul 2010 să afecteze și Bătrânul Continent, și a culminat în anul 2012 cu punerea în discuție a renunțării la moneda unică. Efectele imediate și inevitabile în țara noastră au afectat populația prin înghețarea creditării, iar entitățile economice prin lipsa de lichidități.

---

²http://www.finyear.com/Depenses-d-investissement-des-entreprises-pas-de-reprise-prochaine-du-cycle-mondial_a30183.html

³<http://www.zf.ro/business-international/fost-sef-al-trezoreriei-sua-criza-financiara-a-fost-o-furtuna-cum-se-intalneste-o-data-la-100-de-ani-11336164>

Începând cu anul 2014, previziunile economice au devenit pozitive, depășind uneori așteptările: economia americană a început să avanseze, iar zona euro a continuat să recupereze teren. Piețele emergente însă au avut în continuare de suferit, fiind influențate de reducerea estimărilor de creștere economică, intensificarea riscurilor financiare și tensiunile politice din unele țări. Economia României a dat și ea semne de revigorare, inflația s-a stabilizat la minime istorice, în timp ce Banca Națională a continuat reducerile de rată a politicii monetare, determinând noi scăderi ale ratelor de dobândă practicate de bănci pentru depozite. În ceea ce privește lichiditatea, valoarea tranzacțiilor pe piața de acțiuni a crescut față de perioada similară a anului precedent, dar instrumentele cu venit fix (obligațiuni și titluri de stat) au înregistrat scăderi. „În România, criza mondială s-a așezat peste o criză internă care dura poate de 50 de ani”⁴, iar țara noastră se află în acest moment la o răscruce, după ce a ieșit din recesiune, dar nu și din criză.

«Sentimentul meu este că piața valutară s-a adâncit, nu mai e atât de emoțională - și vă vorbește o persona care din foarte multe motive urmărește piața valutară în fiecare dimineață» declara Mugur Isărescu⁵, într-o conferință de prezentare a Raportului asupra inflației la începutul anului 2016⁶. România se regăsește în prezent față în față pentru prima dată cu fenomene noi: scăderea prețurilor și creșterea creditării în moneda națională, care trebuie ținute cât mai bine sub control în cadrul uneia dintre economiile cu cel mai rapid ritm de creștere din Europa și care tinde să adere la moneda euro.

«Magnitudinea volatilității piețelor nu reflectă fundamentele economiei mondiale»⁷, s-a afirmat în cadrul G20- Finances care a avut loc la Shanghai pe data de 27 februarie 2016. Variațiile bursiere, cât și ale cursurilor de schimb valutar, au la bază factori cum ar fi de exemplu devalorizarea materiilor prime (petrolul, gazele naturale, minereurile) indispensabile și atât de disputate la nivel mondial, tensiunile politice, constrângeri sociale. Există de asemenea și riscuri geopolitice destabilizatoare: afluxul de emigranți către Europa, ieșirea Marii Britanii din Uniunea Europeană.

O nouă paradigmă constă în faptul că trezoreria entităților economice se confruntă în ultima perioadă cu un procent de dobândă negativ la depozite. Aceasta este consecința politicii

---

⁴ Adrian Vasilescu, consilier al guvernatorului Băncii Naționale a României, într-un interviu acordat postului de televiziune Digi24.

⁵ Mugur Isărescu este guvernatorul Băncii Naționale a României și se afla în această funcție încă din perioada imediată de după revoluție, fiind guvernatorul cel mai longeviv al unei bănci naționale din Europa.

⁶ <http://www.agerpres.ro/economie/2016/02/09/isarescu-bnr-credem-ca-anul-2016-se-anunta-un-an-tumultuos-13-53-47>

⁷ http://www.lesechos.fr/29/02/2016/lesechos.fr/021732455341_g20-finance---les-marches-entre-colere-et-frustraton.htm

monetare a Băncii Centrale Europene (BCE) de a reduce ratele dobânzilor reprezentative, dintre care rata dobânzii la refinanțare (Refi) și rata dobânzii marginale fiind cele mai importante instrumente, ca măsura împotriva deflației care amenința Europa.

Fondurile monetare au atins în ultimii ani un minim istoric în ceea ce privește randamentul, ajungându-se chiar la valori negative mai ales în cazul dobânzilor la depozitele pe termen scurt. În această situație, este foarte justificată întrebarea: toți deținătorii își vor retrage fondurile constituite? Plasamentele au devenit costisitoare și impactează trezoreriile « bogate » ale întreprinderilor.

Paradisurile fiscale sunt o opțiune pentru gestionarea unor trezorerii bogate. Entitățile economice care recurg la a-și păstra averile în conturi bancare deschise pe teritoriile considerate paradisuri fiscale se bucură de numeroase avantaje financiare. Acestea dispun de o trezorerie importantă care le permite finanțarea investițiilor, creșterea beneficiilor, dar și siguranța acumulării unei rezerve financiare confortabile. Potrivit FMI, evaziunea fiscală la nivel mondial este estimată la 5.500 de miliarde de euro, iar 50% dintre tranzacții vizează paradisurile fiscale, în care își desfășoară activitatea 4.000 de bănci și două milioane de societăți.⁸ Conform estimărilor Băncii Mondiale, Fondului Monetar Internațional și a altor organizații internaționale, prin paradisurile fiscale sunt rulate între 17.000 și 26.000 de miliarde de euro, ceea ce ar corespunde PIB-urilor SUA și Japoniei însumate, o treime din resursele financiare mondiale.⁹

În urma presiunilor internaționale, « sperăm că toate aceste jurisdicții vor adopta în curând standardele internaționale, mai ales în ceea ce privește schimbul de informații... » se arată într-un comunicat publicat pe site-ul Comisiei Europene.¹⁰ Elveția, deținătoarea unei moșteniri genetice a secretului bancar, a ajuns la un acord cu Uniunea Europeană în anul 2015 pentru transparentizarea serviciilor bancare. Un aspect ce privește circulația banilor, pe cât de sensibil, pe atât de actual, îl constituie lupta împotriva corupției, a finanțării activităților ilegale, a criminalității, care este din ce în ce mai acerbă și mai costisitoare, deoarece «Reprezentanții crimei organizate nu sunt idioți, spălarea banilor se face de mult timp mai ales prin intermediul întreprinderilor fictive, și de maniera dematerializată».¹¹

---

⁸<http://www.lefigaro.fr/economie/le-scan-eco/dessous-chiffres/2016/04/04/29006-20160404ARTFIG00270-les-chiffres-affolants-de-l-evasion-fiscale-dans-le-monde.php>

⁹http://www.lemonde.fr/evasion-fiscale/article/2012/07/23/l-evasion-fiscale-mondiale-dix-fois-le-pib-de-la-france_1736985_4862750.html

¹⁰http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/mutual_assistance/direct_tax_directive/index_fr.htm

¹¹Friedrich Schneider, expert în economie subterană la Universitatea Linz din Austria http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/mutual_assistance/direct_tax_directive/index_fr.htm

Comisia Europeană a conceput un plan de acțiune contra finanțării terorismului, prin luarea de măsuri de precauție. De asemenea, Banca Centrală Europeană (BCE) a pus în discuție eliminarea din circulație a bancnotei de 500 euro, care ar facilita transportarea unor sume foarte mari de bani, iar «autoritățile competente presupun din ce în ce mai mult ca aceștia ar fi folosiți în scopuri ilicite, un argument pe care nu îl mai putem ignora».¹²

Sistemul decizional al entităților economice este constrâns să se adapteze condițiilor de prăbușire a cursurilor și scădere a beneficiilor. Însă consolidarea poziției este primordială, în special prin acordarea unei atenții deosebite trezoreriei întreprinderii. Responsabilii financiari se confruntă cu o gestiune activă a fondurilor cât și reactivă. «În multe țări, sectorul financiar are încă slăbiciuni, iar pe piețele financiare riscurile sunt în creștere. Toate acestea înseamnă o creștere a economiei globale dezamăgitoare și inegală în 2016.»¹³

Interesul temei de cercetare

Fenomenul de criză a economiei este dintotdeauna mult dezbătut, fiind mereu un subiect de actualitate, pe fondul unor dezechilibre ca țințirea inflației, politica cursului de schimb, rata dobânzii, managementul lichidității. În cadrul oricărei entități economice trebuie analizată mai întâi situația economică, financiară și strategică a întreprinderii, și numai apoi să se formuleze un diagnostic în ce privește valorificarea acesteia, asigurându-se astfel cadrul propice de luare a deciziilor financiare. Prin utilizarea analizei financiare putem determina șansele de supraviețuire și continuitate a activității entității, dacă aceasta este solvabilă și dacă este capabilă să aducă beneficii acționarilor săi.

Contextul în care activează trezorerul în ultimii ani necesită intensificarea controlului intern al trezoreriei. Mai mult ca niciodată, supravegherea trezoreriei impune un control permanent în cadrul entităților economice, oricare ar fi talia lor, având în vedere importanța deținerii de disponibilități. În cadrul entităților economice, funcția financiară este prioritară și are rolul de a acționa rapid în sensul rezolvării problemelor imediate de trezorerie, iar ulterior de a găsi soluții de ieșire din criză.

---

¹²Benoît Coeuré, membru al consiliului director al BCE, citat de publicația *le Parisien*, 11 februarie 2016, <http://www.europaforum.public.lu/fr/actualites/2016/02/conseil-ecofin/index.html>

¹³ Christine Lagarde - directorul general al FMI, în cadrul unei conferințe ce a avut loc pe data de 30 decembrie 2015 și citată de agenția de presa Reuters, http://www.lemonde.fr/economie-mondiale/article/2015/12/30/christine-lagarde-prevoit-une-croissance-decevante-et-inegale-en-2016_4839619_1656941.html

Trezoreria este în centrul funcțiilor financiare ale entităților economice, acest lucru fiind cu atât mai evident de când criza bancară și financiară a destabilizat finanțarea entităților economice și a modificat natura riscurilor financiare: riscul de piață (schimb, procentul de dobânda), riscul de lichiditate (strict legat de natura activului destinat vânzării sau de credibilitatea cumpărătorului/vânzătorului), riscul de contrapartidă (incapacitatea de plată a debitorului), riscul operațional (frauda), risc geologic și/sau climatic (impactul factorilor climatici și/sau geologici asupra bunului mers al operațiunilor întreprinderii).

Teza „Perfecționarea contabilității și analizei trezoreriei entităților economice în corelație cu evoluția sistemului economico- financiar” tratează contabilitatea și analiza trezoreriei, cât și a variațiilor în cadrul entității economice care sunt foarte importante în procesul decizional, deoarece ajută la înțelegerea realității cu care se confruntă direct. Prin studiul nostru încercăm să răspundem la întrebările managementului care sunt: De ce rezultatul nu se regăsește în trezorerie? Cum se face că trezoreria scade iar activitatea crește? Cum s-a consumat trezoreria?

Vrem să arătăm prin demersul nostru că este nevoie de o reactivitate la nivel decizional în sensul analizării fluxurilor de trezorerie ca factor determinant și identificării cauzelor care pot fi multiple. În cadrul cercetării de față, urmărim evoluția trezoreriei pe mai multe dimensiuni și în timp. Susținem ideea că în orice moment, bunul mers al activității întreprinderii trebuie să poată fi apreciat prin prisma fluxurilor de lichidități.

Obiectivele cercetării

Activitatea de cercetare este orientată către identificarea și aprofundarea unor posibilități de ameliorare a metodelor, tehnicilor și procedeele contabile și de analiză a trezoreriei la nivelul entităților economice raportate la tendințele de evoluție ale mediului economic.

O1: Alegerea și ameliorarea metodelor și instrumentelor de analiza a trezoreriei utilizate pentru determinarea stării financiare și a potențialului entității economice, ținând cont de nevoia de simplificare și de confidențialitate mai ales în demersurile pentru obținerea de finanțări externe.

O2: Abordarea elementelor de trezorerie în conjunctura normalizării și armonizării contabile internaționale. Determinarea direcțiilor de acțiune în contabilitatea și analiza

trezoreriei entității economice raportat la realitățile sistemului economico - financiar național și internațional.

O3: Prezentarea aplicării contabilității și analizei trezoreriei în entitățile economice astfel încât să se asigure calculul cu operativitate a rezultatelor finale care să poată răspunde la cerințele impuse de management: gradul de rigiditate a entității economice, înlăturarea limitelor cunoscute/deja întâmpinate până acum, stabilirea fără dificultăți a perspectivelor.

O4: Formularea de propuneri care să vizeze îmbunătățirea bunelor practici, perfecționarea metodelor și procedeele contabilității și analizei trezoreriei în entitățile economice în termeni de eforturi, durata și complexitate.

Ne vom concentra atenția asupra comportamentului entităților economice confruntate cu fenomenele și procesele întâlnite în realitatea financiar - monetară a mediului economic actual. Se dorește ca în urma cercetării efectuate să se ajungă la concluzii privind posibilitățile de creștere a performanțelor entităților economice, perfecționarea contabilității și analizei trezoreriei în raport cu evoluția sistemului economico - financiar. Ne-am propus ca prin analiza noastră să îmbunătățim contabilitatea și analiza trezoreriei entităților economice în contextul normelor contabile internaționale. Considerăm că este absolut necesară prezentarea informației financiar - contabile în lumina teoriei contabile, dar în același timp aplicabilă în practică astfel încât să caracterizeze cât mai bine contextul realității economice actuale. Cu scopul de a respecta aceste cerințe, vom trata tema aleasă prin prisma constrângerilor cu care se confruntă managerii și specialiștii, acordând o atenție deosebită calității instrumentelor utilizate în analiza financiar - contabilă în contextul boom-ului de informații.

Studiul își va dovedi utilitatea pentru înțelegerea funcționalității entităților economice, căutând să își consolideze poziția în mediul de afaceri prin instrumente financiare adecvate și adaptate la normele internaționale, care să răspundă unor necesități actuale și viitoare, cu efecte pozitive în perspectivă.

Ipotezele cercetării

Formularea ipotezelor de cercetare completează definirea și delimitarea obiectivului studiului fundamental propus. Pentru a putea răspunde obiectivelor prezentului studiu, propunem următoarele ipoteze ale cercetării:

I1: Utilizarea unor metode și instrumente INOVATOARE în corelație cu evoluția sistemului economico - financiar poate conduce la perfecționarea analizei trezoreriei entităților economice.

I2: Conturarea direcțiilor de acțiune în contabilitatea și analiza trezoreriei entităților economice prin prisma normalizării și armonizării contabile internaționale poate conduce la realizarea unei gestiuni eficiente a trezoreriei entităților economice.

I3: Înregistrarea imediată în contabilitate a rezultatelor obținute prin utilizarea metodelor și instrumentelor inovative în analiza trezoreriei poate conduce la perfecționarea sistemului informațional financiar - contabil al entităților economice.

I4: Perfecționarea metodelor și procedeele contabilității și analizei trezoreriei generează o nouă viziune de măsurare a performanțelor entităților economice.

Metodologia cercetării

În demersul cercetării științifice, am pornit de la delimitarea obiectului de studiu care este trezoreria entităților economice și am continuat parcursul cunoașterii ghidându-ne către obiectivele stabilite. Am efectuat atât o cercetare teoretică despre contabilitatea și analiza trezoreriei entităților economice, dar și una empirică.

Pentru realizarea studiului, am corelat cercetarea calitativă cu cercetarea cantitativă pentru a ajunge la rezultatele așteptate, și anume validarea ipotezelor formulate pentru această cercetare. Am inițiat o documentare teoretică, constând în parcurgerea literaturii de specialitate românești, dar și străine, asupra conceptelor de trezorerie a entităților economice prin constatarea stadiului actual al cunoașterii. Întregim demersul cercetării științifice cu o abordare a aspectelor metodologice cu privire la ținerea contabilității, efectuarea analizei trezoreriei cu cercetări aplicative, dar și provocările normelor contabile internaționale.

Identificăm pe parcursul cercetării metodele și tehnicile cu ajutorul cărora putem ajunge să răspundem întrebărilor care stau la baza inițierii acestui demers științific.

Pentru valorificarea informațiilor colectate atât din teorie, dar și din practică în urma cercetării, stabilem procedeele care ne permit interpretarea rezultatelor în raport cu obiectivele și ipotezele tezei.

În ceea ce privește metodologia cercetării întreprinse în aceasta lucrare, am optat pentru metoda deducției având ca instrument de lucru chestionarul.

Concluzionând, am utilizat metodologia de cercetare teoretică în dependență cu cea empirică, raționamente ipotetico - deductive sau, după caz, logico - deductive.

Structura tezei de doctorat

Structura lucrării este concepută conform scopului cercetării de față și pentru a răspunde cât mai bine obiectivelor stabilite, dar și pentru a conduce la validarea ipotezelor formulate. Lucrarea debutează cu o parte introductivă, urmată de cinci capitole în total, dintre care primele patru capitole prezintă stadiul actual al cunoașterii teoretice referitor la tema aleasă, iar în capitolul cinci am introdus analiza aplicată a trezoreriei în practica entităților economice. Astfel, am demarat prezentarea studiului cu o introducere menită să acomodeze/pregătească cititorul cu/pentru provocarea ce va urma pe parcursul textului. În introducere, identificăm trezoreria entităților economice ca fiind un subiect amplu dezbătut în mediul economic și o plasăm în vârful piramidei preocupărilor manageriale. Facem apoi o prezentare a contextului actual al sistemului economico - financiar, național și internațional, pentru o mai bună proiecție a obiectivelor urmărite prin prezentul studiu. De asemenea, tot în partea introductivă, expunem și interesul temei de cercetare la momentul actual: care sunt perspectivele trezoreriei entităților economice? Completăm partea de introducere în dezbaterile temei de cercetare aleasă cu obiectivele, ipotezele și metodologia cercetării.

În cuprinsul lucrării, *Capitolul 1 “Abordări conceptuale și metodologice privind trezoreria agenților economici”* este organizat în trei subcapitole pentru o abordare a noțiunii de trezorerie a entităților economice din punct de vedere conceptual și metodologic, dar și în raport cu armonizarea contabilă internațională. Am urmărit să realizăm conturarea conceptului de trezorerie a entităților economice, sub aspect etimologic, prin adoptarea mai multor definiții din literatura de specialitate, dar și prin interpretare proprie. Totodată, în prezentul studiu s-a realizat și o prezentare a transformărilor în timp a elementelor de trezorerie și a interacțiunilor acestora cu sistemul economico - financiar. Prin abordarea metodologică, amintim obiectivele trezoreriei entităților economice, poziționarea trezoreriei în cadrul/mediul entității economice și încadrarea în practicile contabile. Acest prim capitol cuprinde o prezentare a teoriilor existente, cât și a celor inovatoare, referitoare la trezoreria entităților economice.

În *Capitolul 2 “Dinamica sistemelor economice și contabilitatea trezoreriei”* am dorit să evidențiem faptul că fenomenele și factorii implicați în dinamica sistemului economico - financiar impun trezoreriei entităților economice să se adapteze permanent schimbărilor. Astfel,

evoluția contabilității trezoreriei a fost analizată pe două dimensiuni: timp (de la origini și până în prezent) și spațiu (pe plan intern și internațional). În acest sens, expunerea cronologică a parcursului banilor ca element de bază al conceptului de trezorerie în evoluția sistemelor economice se dovedește importantă în demersul științific al prezentei lucrări împreună cu evidențierea diverselor viziuni ale trezoreriei entităților economice pe parcursul dezvoltării contabilității financiare și a cercetării în gestiunea financiară. Tratăm de asemenea, în cadrul acestui capitol și problematica alianțelor monetare internaționale, în particular a Uniunii Europene și influenței pe care acestea o exercită asupra trezoreriei entităților economice la nivel european și național. Subiectul armonizării contabile internaționale și implicațiile acestui fenomen asupra contabilității trezoreriei entităților economice, precum și perceperea fluxurilor financiare conform diferitelor standarde internaționale de contabilitate, de la cele americane la cele europene adoptate și în țara noastră sunt de asemenea supuse atenției noastre.

În cuprinsul *Capitolului 3 “Metode și tehnici de analiză a trezoreriei”* am realizat o prezentare a metodelor și instrumentelor de analiză a trezoreriei. Conștientizând nevoia de ameliorare în acest demers, dar și de simplificare a procesului în ansamblu, regroupăm capitolul 3 în patru subcapitole pentru o mai bună trecere în revistă a metodelor și instrumentelor de analiză a trezoreriei. Pornind de la analiza financiară și a rolului și a obiectivelor pe care aceasta îl are în procesul decizional, abordăm metodele și tehnicile folosite în cadrul acesteia. O atenție deosebită a fost acordată indicatorilor folosiți în analiza trezoreriei entităților economice atât individual dar și împreună pentru a evidenția relațiile de calcul implicate, dar mai ales prezentarea relațiilor fundamentale pentru trezoreria entităților economice. Cu ajutorul indicatorilor, am expus diferitele situații care pot fi întâlnite la nivelul trezoreriei entităților economice și am redat interpretările corespunzătoare fiecăreia, în diverse stadii ale trezoreriei (trezorerie pozitivă, trezorerie negativă sau trezorerie zero) întrucât în funcție de aceste stadii ale trezoreriei, putem determina dacă echilibrul financiar al entităților economice este realizabil sau nu, posibil numai temporar, condiționat de anumiți factori sau asigurat/menținut. Un subcapitol a fost dedicat analizei trezoreriei entităților economice prin metoda ratelor. Ratele de rentabilitate le considerăm comparabile în timp, în timp ce prin analiza ratelor financiare putem spune că este reflectată sănătatea financiară a entității economice, iar ratele pentru determinarea riscului de faliment vin în completarea informațiilor obținute din calculul indicatorilor pentru analiza riscului de faliment: lichiditatea, solvabilitatea, structura financiară. Următoarea abordare a analizei trezoreriei entităților economice a fost dedicată metodei fluxurilor (concept, clasificare, avantaje respectiv limite). Adoptăm în demersul nostru termenul de „cash flow” utilizat în contabilitățile anglo-saxone pentru fluxurile de trezorerie,

pornind de la clasificări a acestuia pe diverse criterii, până la acțiuni de întreprins pentru previzionarea acestuia. În continuare, am acordat atenție tablourilor de fluxuri (denumite și fluxuri de trezorerie) utilizate în practică pentru urmărirea fluxurilor monetare. Pornind de la teoriile specialiștilor în domeniu, am realizat o clasificare a tablourilor de fluxuri. În ceea ce privește tabloul de finanțare, au fost evidențiate etapele elaborării, structura, utilitatea și nu în ultimul rând limitele acestuia. Tabloul de trezorerie, un alt element important în analiza trezoreriei a fost de asemenea inclus în demersul prezentei cercetări prin evidențierea obiectivelor acestuia dar mai ales a avantajelor pe care acesta le oferă. Îmbogățim conținutul acestui subcapitol cu analiza cash flow- ului din exploatare, prezentăm ratele utilizate și explicăm factorii care intră în calcul.

În *Capitolul 4 “Analiza trezoreriei în contextul normelor contabile internaționale și a obiectului cercetării”* cuprinde abordarea a elementelor de trezorerie pe fondul normalizării și armonizării contabile internaționale, delimitarea aplicabilității acestora, utilitatea și beneficiile potențiale ale aplicării acestor standarde pentru diverse categorii de entități economice. Urmărind obiectul cercetării noastre, detaliem studiul prin abordarea elementelor de trezorerie în viziunea normei IAS 7 *Situația fluxurilor de trezorerie* și evidențierea unor particularități ale acestora.

Capitolul 5 “Analiza aplicată a trezoreriei pe exemplul unui grup de entități economice” este ultima parte a studiului nostru, care corespunde practicii entităților economice în domeniul contabilității și analizei trezoreriei. În demersul nostru am încercat să venim cu propuneri pentru îmbunătățirea bunelor practici, astfel încât să tindem spre rezultate cât mai pertinente pentru satisfacerea nevoilor interne ale entităților economice. Pentru definirea perspectivelor contabilității și analizei trezoreriei entităților economice, trebuie să ne raportăm la circumstanțele sistemului economico - financiar național și internațional. În acest sens, studiul nostru a fost îmbogățit prin metode calitative de o analiză a trezoreriei unei entități economice din grupul de firme studiat, precum și prin metode cantitative (chestionarul).

Prezenta cercetare se finalizează cu *„Concluzii ale cercetării științifice privind perfecționarea contabilității și analizei trezoreriei entităților economice în corelație cu evoluția sistemului economico - financiar”*, prilej de a evidenția caracterul de actualitate și interes al temei de cercetare științifică, susținut prin analize, sinteze și studii aplicative pe tot parcursul lucrării. Totodată au fost evidențiate contribuțiile proprii ale demersului cercetării, perspectivele viitoare precum și eventualele limite ale prezentului demers științific.

CONCLUZII ALE CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE PRIVIND PERFECTIONAREA CONTABILITĂȚII ȘI ANALIZEI TREZORERIEI ENTITĂȚILOR ECONOMICE ÎN CORELAȚIE CU EVOLUȚIA SISTEMULUI ECONOMIC - FINANCIAR

Concluzii generale

Climatul economic actual, confruntat cu numeroase provocări, precum și importanța unei politici sănătoase de administrare a numerarului constituie un real avantaj concurențial pentru multe entități economice, care deși profitabile pot fi în pericol datorită lipsei de lichidități și îndatorării excesive, numerarul având atribuții importante, cum ar fi: distribuirea de dividende, finanțarea investițiilor pe viitor, plata datoriilor către furnizori și a taxelor către stat. Entitățile economice ce reușesc să depășească dificultățile economice actuale prin soluții inovatoare vor fi liderii economiei viitoare. Succesul depinde de aptitudinile managementului de stabilizare a afacerii, de identificarea și valorificarea oportunităților și incorporarea inovațiilor în deciziile viitoare.

Modul în care este înțeleasă trezoreria s-a modificat în timp, pe măsura evoluției vieții economice. Structura trezoreriei a suportat modificări în funcție de curente de gândire și a trecut prin transformări de la antic la modern. În decursul ultimilor ani, gestiunea trezoreriei întreprinderii a cunoscut o evoluție importantă, întrucât una din cele mai mari dificultăți cu care entitățile economice se confruntă pe parcursul desfășurării activității în prezent, este asigurarea fluxului de numerar.

În lucrarea de față am prezentat comportamentul entităților economice din punctul de vedere al trezoreriei proprii, în interacțiunea atât cu alți agenți economici, cât și cu băncile și celelalte structuri naționale sau internaționale. De asemenea, punerea în practică a acordurilor internaționale ce privesc politicile monetare, în scopul susținerii activității economice și asigurării unei creșteri economice durabile sunt factori cu impact direct asupra entităților economice. Băncile centrale joacă rolul decisiv în adoptarea și aplicarea politicilor monetare, cu repercusiuni asupra sectorului privat îndeosebi privind creditarea. Trezoreriile entităților economice sunt nevoite să dea dovadă de flexibilitate astfel încât să se asigure un anumit confort întreprinderilor în condițiile impuse de mediul economic.

Diferitele decizii financiare au toate un impact asupra trezoreriei entităților economice. Așa cum fluxul de trezorerie rezultă din ansamblul de decizii ce privesc operațiunile de exploatare

și în afara exploatării, gestiunea trezoreriei nu trebuie să fie o gestiune pasivă, în sensul de a nu fi dependentă total de alte decizii financiare, ea trebuie să constituie o gestiune activă care trebuie să aibă o autonomie certa în raport cu alte decizii ale întreprinderii.

Putem considera faptul că gestiunea trezoreriei este „inima funcției financiare” a entităților economice, supunându-se unor principii de acțiune, proceduri riguroase și implicând manipularea tehnicilor bancare și instrumentelor financiare sofisticate. Importanța trezoreriei a crescut datorită modificărilor intervenite în viața economică, cum ar fi: evoluția rapidă și contradictorie a ratei dobânzii și cursului de schimb valutar; necesitatea ținerii sub control a creșterii inflației; la nivel micro-economic, scăderea ratelor de rentabilitate și a gradului de autofinanțare; evoluția mediului de afaceri a impus funcției financiare a întreprinderii să se adapteze la schimbările sale, ceea ce a provocat lărgirea și diversificarea domeniilor de acțiune ale acesteia.

Activitatea entităților economice presupune asumarea anumitor riscuri pentru asigurarea continuității activității și implicit a obținerii unui profit, ținând cont de parametrii actuali și de limitele impuse de către crize – incertitudine, evoluție fluctuantă a mediului de afaceri. În această succesiune de împrejurări, este primordială identificarea precoce a dificultăților și deținerea controlului asupra efectelor directe și imediate asupra entității economice prin interpretarea indicatorilor de analiză economico-financiară.

Trezoreria este un element esențial al gestiunii financiare a întreprinderii, în ea concretizându-se rezultatele modului de realizare a activității și de respectare a echilibrului financiar. Este necesar ca trezoreria, managementul de risc, controlul intern, cât și serviciul de audit să colaboreze în vederea preîntâmpinării oricărui tip de risc, pentru a putea să reușească să anticipeze și să prevină. În cadrul entităților economice, funcția financiară este prioritară și are rolul de a acționa rapid în sensul rezolvării problemelor imediate de trezorerie, iar ulterior de a găsi soluții de ieșire din criză.

Trezoreria este în centrul funcțiilor financiare ale entităților economice, acest lucru fiind cu atât mai evident de când criza bancară și financiară a destabilizat finanțarea entităților economice și a modificat natura riscurilor financiare: riscul de piață (schimb, procentul de dobândă), riscul de lichiditate (strict legat de natura activului destinat vânzării sau de credibilitatea cumpărătorului/vânzătorului), riscul de contrapartidă (incapacitatea de plată a debitorului), riscul operațional (frauda), risc geologic și/sau climatic (impactul factorilor climatici și/sau geologici asupra bunului mers al operațiunilor întreprinderii).

Analiza trezoreriei, a variațiilor în cadrul întreprinderii este foarte importantă pentru conducătorul entității economice deoarece îl ajută să înțeleagă în cel mai clar și concret mod

realitatea cu care se confruntă direct. Întrebările la care șefii de întreprinderi caută răspunsuri sunt: De ce rezultatul nu se regăsește în trezorerie? Cum se face că trezoreria scade iar activitatea crește? Cum s-a consumat trezoreria? Analiza financiară este prezentată în general în termeni nu tocmai ușor de înțeles. Însă este cu atât mai importantă cu cât dificultățile întreprinderilor încep să se facă simțite de la nivelul trezoreriei. Entitățile economice acordă din ce în ce mai multă importanță propriei trezorerii, indiferent de starea lor financiară. În cazul entităților cu probleme de trezorerie, se urmărește supraviețuirea, iar în cazul celor ce dețin o trezorerie bogată preocupările vizează economisirea. Oricare ar fi direcția de acțiune a acestora este esențial modul de administrare a trezoreriei, și anume ce decizii se iau cu privire la ceea ce este de făcut cu aceasta bogăție financiară aflată la dispoziția sa.

Contabilitatea trezoreriei furnizează informațiile necesare pentru realizarea a două bilanțuri complementare bilanțului contabil anual și care rezulta din prelucrarea acestuia: Bilanțul financiar care este o prezentare a situației întreprinderii în termeni de lichiditate - exigibilitate; Bilanțul funcțional - o abordare funcțională a relației dintre utilizări și resurse pe fondul ciclurilor funcționale ale întreprinderii.

Întreaga activitate de cercetare științifică a fost orientată în această lucrare către identificarea și aprofundarea unor posibilități de ameliorare a metodelor, tehnicilor și procedeele contabile și de analiza a trezoreriei la nivelul agenților economici raportate la tendințele de evoluție ale mediului economic.

Drept urmare s-au fixat următoarele obiective privind cercetarea științifică:

O1: Alegerea și ameliorarea metodelor și instrumentelor de analiza a trezoreriei utilizate pentru determinarea stării financiare și a potențialului entității economice, ținând cont de nevoia de simplificare și de confidențialitate mai ales în demersurile pentru obținerea de finanțări externe.

O2: Abordarea elementelor de trezorerie în conjunctura normalizării și armonizării contabile internaționale. Determinarea direcțiilor de acțiune în contabilitatea și analiza trezoreriei entității economice raportat la realitățile sistemului economico - financiar național și internațional.

O3: Prezentarea aplicării contabilității și analizei trezoreriei în entitățile economice astfel încât să se asigure calculul cu operativitate a rezultatelor finale care să poată răspunde la cerințele impuse de management: gradul de rigiditate a entității economice, înlăturarea limitelor cunoscute/deja întâmpinate până acum, stabilirea fără dificultăți a perspectivelor.

O4: Formularea de propuneri care sa vizeze îmbunătățirea bunelor practici, perfecționarea metodelor și procedeele contabilității și analizei trezoreriei în entitățile economice în termeni de eforturi, durata și complexitate.

În acest sens ne-am propus și considerăm că în mare parte am reușit să venim în întâmpinarea necesităților agenților economici cu propuneri și alternative rezultate din analiza financiar - contabilă și care vizează posibilitățile de a avea acces și a-și însuși instrumentele financiar - monetare adecvate specificului lor de activitate. De asemenea, am încercat, reușind în mare parte să sugerăm unele strategii pentru adaptarea entităților economice la politicile macro și micro-economice în relațiile cu statul, băncile, instituțiile financiare etc.

Finalmente, am reușit să scoatem în evidență posibilitățile de creștere a performanțelor entităților economice și de perfecționare a contabilității și analizei trezoreriei în raport cu sistemul economico-financiar. Totodată, parcursul realizării obiectivelor propuse a contribuit esențial la îmbunătățirea contabilității și analizei trezoreriei entităților economice în contextul normelor contabile internaționale.

Întreaga abordare a cercetării științifice s-a realizat în contextul realității economice actuale și ținând cont de constrângerile cu care se confrunta managerii și specialiștii, acordând o atenție deosebită calității instrumentelor utilizate în analiza financiar contabilă și mai ales pentru verificarea și confirmarea ipotezelor de cercetare lansate inițial.

Confirmarea ipotezelor este realizată respectând obiectivele fundamentale urmărite de trezorerie și rezultatele obținute în urma anchetei bazate pe chestionar în vederea utilizării metodelor cantitative în demersul perfecționării contabilității și analizei trezoreriei, pun în mod cert în evidență necesitatea conturării unor direcții de acțiune în contabilitatea și analiza trezoreriei, din prisma normalizării și armonizării contabile internaționale, confirmă integral ipoteza a II –a a cercetării științifice, respectiv ***I2: Conturarea direcțiilor de acțiune în contabilitatea și analiza trezoreriei entităților economice prin prisma normalizării si armonizării contabile internaționale poate conduce la realizarea unei gestiuni eficiente a trezoreriei entităților economice.***

De asemenea, urmărirea și previziunea trezoreriei necesită o analiză a încasărilor și plăților privind ansamblul activităților entităților economice, analiză ce se întocmește cu ocazia elaborării și controlului bugetelor de trezorerie bazată pe o înregistrare imediată în contabilitate a rezultatelor obținute. Rezultatele chestionarului conduc concomitent la evidențierea necesității utilizării unor metode și instrumente inovatoare ce determină o înregistrare imediată a rezultatelor în contabilitate, fapt ce conduce la perfecționarea întregului sistem informațional

financiar contabil și validează astfel a treia ipoteză, ***13: Înregistrarea imediată în contabilitate a rezultatelor obținute prin utilizarea metodelor și instrumentelor inovative în analiza trezoreriei poate conduce la perfecționarea sistemului informațional financiar - contabil al entităților economice.***

Perfecționarea metodelor și procedeele contabilității și analizei trezoreriei trebuie să se bazeze pe urmărirea și controlul fluxurilor de trezorerie care necesită măsuri corective menite să facă față unor dezechilibre prezente sau chiar viitoare. Astfel se constată că importanțele ieșiri nete de fonduri care pot fi observate sau previzionate pot determina apariția unor deficite de trezorerie și conduce în același timp la căutarea unor surse de finanțare tranzitorii care să permită menținerea unui echilibru financiar pe termen scurt. În situația în care sunt anticipate încasări nete numeroase care prevestesc excedente de lichidități se pot efectua operațiuni de plasament benefice entității economice. Coroborând informațiile cu rezultatelor obținute pe baza chestionarului, constatăm în mod exhaustiv validarea ipotezei 4, ***14: Perfecționarea metodelor și procedeele contabilității și analizei trezoreriei generează o nouă viziune de măsurare a performanțelor entităților economice.***

Verificarea realizării obiectivelor stabilite de către managementul entităților economice se realizează cu ajutorul unui sistem de monitorizare și raportare a performanței ce are ca scop soluționarea unor aspecte precum identificarea centrelor de decizie și a modalităților de prezentare a informațiilor privind activitățile conduse, stabilirea subdiviziunilor organizatorice ce sunt necesare a primi informații despre performanțele realizate și/sau coordonarea subdiviziunilor organizatorice care recepționează informații despre performanțele obținute în subsistemul operațional.

Obținerea de soluții ale aspectelor expuse anterior, evidențierea informațiilor pertinente care pot permite sistemului operațional și celui decizional realizarea obiectivelor asumate este facilitată de existența unor instrumente de monitorizare și raportare a performanței (Reporting-ul, Tabloul de bord, Balanța Scorecard). Fără metode de analiză sofisticate și fără un suport al Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, managerii erau puși în fața necesității adoptării deciziilor numai pe baza intuiției. Companiile ar trebui să înțeleagă tendințele veniturilor și preferințele consumatorilor și să-și adapteze produsele și serviciile la nevoile pieței, pentru câștigarea unor cote de piață și pentru a deveni mai competitivi. Având la dispoziție doar o hârtie și un pix, acest lucru ar fi putut părea imposibil de realizat în timp util, adică într-un timp în care rezultatul analizei încă să mai poată fi valorificat. Tehnologiile informaționale au ușurat cu mult această muncă, însă existența unor volume din ce în ce mai mari de date au accentuat permanent competitivitatea organizațiilor în ceea ce privește colectarea, stocarea și analiza

temeinică a acestora. Nu este vorba doar despre adoptarea unor decizii mai bune, ci și despre adoptarea promptă a acestora, pentru a putea valorifica oportunitățile actuale, valabile și încă neexploatate, menite să propulseze și să mențină afacerea pe piață. Acum mai bine de un deceniu, pentru o companie era un lucru perfect normal să dispună de module financiare izolate pentru fiecare zonă contabilă și să folosească mai multe instrumente de raportare pentru a descoperi diferitele informații. Astăzi, cele mai multe companii au un sistem ERP care permite integrarea la nivel înalt a bazelor de date contabile. Cei care pregătesc rapoartele pot accesa date din diferite module și le pot integra în rapoarte cu informații mai bogate. Mulți furnizori au acum instrumente BI care le permit accesarea modulelor contabile direct. De asemenea, a devenit tot mai popular pentru companii să adune toate datele importante din sistemul ERP și să le încarce într-un *depozit de date* (data warehouse sau data mart), și apoi să conecteze instrumentele de raportare și cele de analiză pentru a crea un mediu orientat spre cunoștințe mult mai consistent.

Entitățile economice care și-au dezvoltat un depozit de date au dorit să faciliteze stocarea datelor pentru a obține rapoarte mai eficiente și analize mai bune a în următorii ani. Astăzi, depozitele de date reprezintă un subiect ”fierbinte” pentru o mare varietate de companii, mult mai ușor de atins datorită manifestării următoarelor tendințe: Popularitatea în continuă creștere a instrumentelor BI ”împinge” inițiativele depozitelor de date pentru a oferi un acces simplu, comun datelor sursă; Adoptarea platformelor de baze de date open și a puternicelor instrumente de integrare face ca depozitele de date să fie construite mai ușor și la costuri mai reduse ca până acum; Creșterea competitivității, precum și folosirea cu tot mai mare ușurință a tehnologiilor scad costurile de realizare a depozitelor de date. Concluzionând, ipoteza ***II: Utilizarea unor metode și instrumente INOVATOARE în corelație cu evoluția sistemului economico - financiar poate conduce la perfecționarea analizei trezoreriei entităților economice*** este validată.

Studiul și-a dovedit utilitatea pentru înțelegerea funcționării entităților economice, căutând să-și consolideze poziția în mediul de afaceri prin utilizarea unor instrumente financiare adecvate, respectând normele internaționale, instrumente ce oferă răspunsuri atât unor necesități actuale, cât și viitoare cu efecte pozitive în perspectivă. Putem considera că nu se poate înțelege evoluția considerabilă a funcției financiare a acestor ultimi ani dacă se ignoră evoluția mediului economico-social al entităților economice.

Contribuții proprii

Demersul cercetării științifice intitulată „**PERFECTIONAREA CONTABILITĂȚII ȘI ANALIZEI TREZORERIEI ENTITĂȚILOR ECONOMICE ÎN CORELAȚIE CU EVOLUȚIA SISTEMULUI ECONOMICO- FINANCIAR**” realizează o corelație a conceptelor prezentate atât în literatura de specialitate românească, cât și din cea internațională, cu viziuni proprii și opinii pertinente, a cărui rezultat propune dezvoltarea anumitor contribuții teoretice, metodologice și empirice, care poate constitui sursă de documentare și reflecție pentru cercetări și analize viitoare.

În privința *contribuțiilor teoretice* putem afirma că am întocmit o prezentare critică a literaturii de specialitate, raportată la mediu economic actual, caracterizat de schimbări majore, coroborat cu fenomenul de globalizare și mondializare și normalizare, ce conduce la noi oportunități pentru entitățile economice. Totodată, apreciem că ne-am adus un aport semnificativ pentru analiza trezoreriei entităților economice, prin:

- dezvoltarea și fundamentarea teoretică a unui subiect de interes, atât național cât și internațional, cu reflecție practică asupra entităților economice;
- evidențierea metodelor și tehnicilor de analiză a trezoreriei utilizate de entitățile economice, precum și evidențierea avantajelor, dezavantajelor și limitelor acestora, analiză ce a condus spre confirmarea acerbă a necesității unei schimbări, perfecționări, a contabilității și analizei trezoreriei;
- realizarea unor propuneri privind necesitatea evoluției contabilității și analizei trezoreriei către metode inovative cu precădere prin integrarea unor instrumente precum business intelligence;
- evidențierea tratamentului elementelor de trezorerie în contextul aplicării normelor contabile internaționale și din prisma sistemelor economice dinamice;
- propunerea unui plan de extindere a metodelor și instrumentelor de monitorizare și raportare a performanțelor entităților economice românești.

Contribuțiile metodologice oportune pentru a fi menționate sunt reprezentările grafice și explicite ale viziunii proprii asupra aspectelor teoretice legate de: tipologia trezoreriei, abordarea statică și dinamică a acesteia, perspectivele trezoreriei, structura elementelor de trezorerie, principii de funcționare a conturilor de trezorerie, piramida proceselor financiare, funcțiile banilor, etapele efectuării analizei financiare, etc. De asemenea, am folosit metoda schematizării și restructurării informației privind modalitățile de organizare și perfecționare a

contabilității și analizei trezoreriei entităților economice, atât din literatura științifică de specialitate autohtonă, cât și internațională.

În ceea ce privește *contribuțiile de natură empirică* considerăm oportun a fi menționate următoarele:

- conceperea, elaborarea și cuantificarea cercetării cantitative privind identificarea posibilităților de perfecționare a contabilității și analizei trezoreriei entităților economice în corelație cu evoluția sistemului economico-financiar;
- demersul științific a implicat realizarea unui studiu cu privire la perfecționarea contabilității și analizei trezoreriei entităților economice. În ceea ce privește cercetarea de teren prin intermediul metodelor sociologice, a fost aleasă ca metodă de lucru *sondajul statistic*, iar ca formă de cercetare *chestionarul*;
- realizarea analizei datelor colectate cu ajutorul chestionarului, prelucrarea în conformitate cu metodele specifice, precum și realizarea unor reprezentări grafice proprii ce evidențiază rezultatele obținute;
- interpretarea rezultatelor cercetării științifice este concretizată prin validarea ipotezelor, ce au stat la baza prezentului demers științific, respectiv:
  - **I1:** *Utilizarea unor metode și instrumente INOVATOARE în corelație cu evoluția sistemului economico - financiar poate conduce la perfecționarea analizei trezoreriei entităților economice.*
  - **I2:** *Conturarea direcțiilor de acțiune în contabilitatea și analiza trezoreriei entităților economice prin prisma normalizării și armonizării contabile internaționale poate conduce la realizarea unei gestiuni eficiente a trezoreriei entităților economice.*
  - **I3:** *Înregistrarea imediată în contabilitate a rezultatelor obținute prin utilizarea metodelor și instrumentelor inovative în analiza trezoreriei poate conduce la perfecționarea sistemului informațional financiar - contabil al entităților economice.*
  - **I4:** *Perfecționarea metodelor și procedeeelor contabilității și analizei trezoreriei generează o nouă viziune de măsurare a performanțelor entităților economice.*

Propuneri și perspective viitoare ale cercetării

Pornind de la considerentul că demersul nostru de cercetare științifică poate fi o viziune și o perspectivă și pentru alți cercetători în direcția perfecționării contabilității și analizei trezoreriei entităților economice, putem afirma faptul că este necesară o conștientizare a nevoii de reorientare a modului de organizare și perfecționare a analizei trezoreriei, ca factor determinant de dezvoltare și creștere a performanțelor entităților economice. Afirmăm cu încredere faptul că demersul științific prezent poate reprezenta un material de documentare și extindere a perfecționării contabilității și analizei trezoreriei.

În concordanță cu evoluția contextului economico-financiar se confirmă, atât prezentul demers științific, cât și concluziile noastre conform cărora se poate realiza performanță, utilizând metode și tehnici inovatoare de analiză a trezoreriei, ce poate ajuta la trasarea unor decizii strategice pentru managementul entităților economice, cât și pentru realizarea unor concordanțe între cererea și oferta piețelor financiare.

Pornind de la constatările evidențiate pe parcursul cercetării științifice, este oportună conturarea următoarelor direcții viitoare de cercetare:

- Viziunea contabilă a trezoreriei în măsurarea performanței entităților economice;
- Analiza trezoreriei prin prisma metodelor și instrumentelor inovatoare pentru monitorizarea și raportarea performanței entităților economice;
- Planificarea prezentului și viitorului cu ajutorul instrumentelor inovatoare de analiză a trezoreriei entităților economice;

Punând în corelare contabilitatea și analizei trezoreriei cu metodele și instrumentele inovatoare de monitorizare a performanțelor entităților economice, ne dorim ca prezenta cercetare științifică să deschidă noi orizonturi pentru realizarea unei perfecționări a trezoreriei, în vederea realizării de performanțe economice considerabile și creștere a competitivității entităților economice.

Diseminarea rezultatelor cercetării

1. Ioana BUSUIOC, (2009), «Sisteme comparate de contabilitate și analiză a trezoreriei cu aplicații în industria materialelor de construcții», Simpozion anual de comunicări științifice ale doctoranzilor bursieri POSDRU/6/1.5/S/23 Anul I 2008/2009, publicat în revista Cercetări Doctorale vol. I nr. 1 2009.
2. Ioana BUSUIOC, Adriana GHEORGHITĂ (VASILESCU), Răzvan Marian RISTOIU, (2009), “Analiza și diagnosticul economico - financiar al organizațiilor în perioada crizei”, Conferința Internațională ICMEA 2009, Colocviu Doctoral, Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia, 13 - 14 Noiembrie 2009.
3. Ioana BUSUIOC, Aurelia Aurora DIACONEASA, Răzvan Marian RISTOIU, (2009), “Valoarea justă în contextul economic actual”, Conferința Internațională ICMEA 2009, Colocviu Doctoral, Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia, 13- 14 Noiembrie 2009.
4. Ioana BUSUIOC, Aurora DIACONEASA, Răzvan Marian RISTOIU, (2010), “Dezvoltări privind utilizarea metodei ABC în determinarea costurilor de mediu”, Simpozionul Științific regional/internațional “Managementul lanțului logistic de aprovizionare/distribuție pentru un răspuns eficient consumatorului, SCM 4 ECR, Universitatea Valahia Târgoviște, 11-12 iunie 2010, publicat în Supply Chain Management Journal 2010 vol. 2 .
5. Ioana BUSUIOC, (2010),« Dinamica sistemelor economice și contabilitatea trezoreriei », Simpozionul Anual de comunicări științifice ale doctoranzilor bursieri POSDRU/6/1.5/S/23, 30 Septembrie 2010, publicat în revista Cercetări Doctorale vol. II 2010.
6. Ioana BUSUIOC, (2010), « Piața forței de muncă și politică monetară », Le Seminaire International Espaces Européens « Politiques économiques européennes », Târgoviște, 8-9 Octombrie 2010.
7. Ioana BUSUIOC, (2010), « Stabilitatea financiară și rezervele internaționale », Le Seminaire International Espaces Européens « Politiques économiques européennes », Târgoviște, 8-9 Octombrie 2010.
8. Răzvan Marian RISTOIU, Ioana BUSUIOC, Mihai Nicolae STOICESCU, (2011), « Rolul situațiilor financiare în conducerea activității organizațiilor non - profit », publicat în Annals of the University of Petrosani, Economics, 2011.

9. Ioana BUSUIOC, Valentina DUMITRU, Cornel NIȚU, (2016), « Consolidarea afacerii printr-un management inteligent al trezoreriei », Sesiunea Științifică de primăvară a Academiei Oamenilor de Știință din România, București, 25 martie 2016.
10. Elena Valentina DUMITRU, Mihaela Denisa COMAN, Ioana BUSUIOC, Cornel NIȚU,, (2016), «Analiza strategică a profitabilității într-o entitate de transport public de persoane», Sesiunea Științifică de Toamna a Academiei Oamenilor de Știință din România, Durău - Neamț 22-24 Septembrie 2016.
11. Mihaela Denisa COMAN, Constantin Aurelian IONESCU, Roxana Maria MARIN, Ioana BUSUIOC, «KEY INDICATORS ON THE USE OF NATURAL RESOURCES IN THE ECONOMIC ACTIVITIES FROM THE BUCEGI PLATEAU», The 4th International Conference Economic Scientific Research - Theoretical, Empirical and Practical Approaches, ESPERA 2016, București, 15-16 dec 2016.

Curriculum Vitae

Informații personale	
Nume/Prenume	BUSUIOC Ioana
Adresa	Str. BP Hașdeu, nr. 43A, bl. B29, ap. 19, 105600 Câmpina, jud. Prahova, România
Telefon	0723337133
E-mail	oana2606@yahoo.com
Sex	Feminin
Data nașterii	22 August 1981
Naționalitatea	Română
Experiența Profesională	
Perioada	Martie 2011 - Prezent
Funcția sau postul ocupat	Economist salarizare Senior
Principalele activități și responsabilități	Gestionarea unor portofolii de clienți (societăți din diverse domenii de activitate) : contracte de muncă, fișe de salarii, declarații sociale, colaborarea cu casele de asigurări sociale și consiliere în domeniul RH
Numele și adresa angajatorului	RUE DE LA PAYE SRL Vichy, Franța
Tipul activității sau sectorul de activitate	Prestări de servicii
Perioada	August 2008- Aprilie 2010
Funcția sau postul ocupat	Director General
Principalele activități și responsabilități	Organizarea și administrarea societății, gestionarea patrimoniului și a spațiilor de depozitare a deșeurilor menajere
Numele și adresa angajatorului	SC COMPANIA PUBLICĂ BĂNEȘTI SA Bănești, jud. Prahova
Tipul activității sau sectorul de activitate	Servicii publice (distribuția apei potabile către populație, gestionarea gunoiului menajer, întreținerea spațiilor publice)

Perioada	Octombrie 2007- August 2008
Funcția sau postul ocupat	Șef contabil
Principalele activități și responsabilități	Organizarea și coordonarea activităților în cadrul Departamentului Financiar-Contabil al întreprinderii ; asigurarea bunei colaborări cu celelalte departamente ale întreprinderii, cu clienții și furnizorii din România dar și din străinătate, cu băncile/creditorii, cu instituțiile statului și cu entitățile din grupul de firme METALEUROEST.
Numele și adresa angajatorului	METALEUROEST GRUP – SC SOCERAM SA Câmpina
Tipul activității sau sectorul de activitate	Producător de materiale de construcții
Perioada	Februarie 2004- Octombrie 2007
Funcția sau postul ocupat	Economist
Principalele activități și responsabilități	Colaborarea cu băncile (urmărirea fluxurilor financiare, a instrumentelor financiare și a contractelor de credit) și înregistrarea acestor operațiuni în contabilitate ; contabilitatea clienților și a furnizorilor ; întocmirea și prezentarea de rapoarte financiare și contabile, cât și a altor situații solicitate de conducere ; întocmirea declarațiilor administrative și fiscale ; urmărirea contractelor de leasing ; participarea la inventarierea stocurilor și valorificarea rezultatelor.
Numele și adresa angajatorului	METALEUROEST GRUP – SC NEPTUN SA Câmpina
Tipul activității sau sectorul de activitate	Producător de utilaje industriale
Perioada	Iulie 2003 – Ianuarie 2004
Funcția sau postul ocupat	Contabil
Principalele activități și responsabilități	Contabilitatea generală a societăților comerciale
Numele și adresa angajatorului	SC FISCAL CONSULT SRL Sinaia
Tipul activității sau sectorul de activitate	Cabinet de contabilitate și audit
Educație și Formare	
Perioada	2008 - 2016
Calificarea/Diploma obținută	Doctorand
Domenii principale studiate/Competențe dobândite	Contabilitate
Numele și tipul instituției de învățământ	Universitatea Valahia din Târgoviște – IOSUD, Târgoviște, România
Nivelul de clasificare a formei de învățământ/formare	Studii doctorale
Perioada	2007 - 2008
Calificarea/Diploma obținută	Master
Domenii principale studiate/Competențe dobândite	Auditul instituțiilor publice și private
Numele și tipul instituției de învățământ	Universitatea Valahia din Târgoviște, Târgoviște, România
Nivelul de clasificare a formei de învățământ/formare	Universitar
Perioada	1999 - 2003
Calificarea/Diploma obținută	Licență
Domenii principale studiate/	Contabilitate și Informatică de Gestione

Competențe dobândite	Universitatea Valahia din Târgoviște, Târgoviște, România																																							
Numele și tipul instituției de învățământ	Universitar																																							
Nivelul de clasificare a formei de învățământ/formare																																								
Perioada	1995 - 1999																																							
Calificarea/Diploma obținută	Bacalaureat																																							
Domenii principale studiate/Competențe dobândite	Informatica																																							
Numele și tipul instituției de învățământ	Grup Școlar Energetic Câmpina																																							
Nivelul de clasificare a formei de învățământ/formare	Liceu																																							
Aptitudini și competențe personale																																								
Limba maternă	Română																																							
Alte limbi străine cunoscute	<table><tr><th colspan="2">ÎNȚELEGERE</th><th colspan="2">VORBIRE</th><th>SCRIERE</th></tr><tr><td>Ascultare</td><td>Citire</td><td>Participare la conversație</td><td>Discurs oral</td><td></td></tr><tr><td>Franceză</td><td>C2</td><td>C2</td><td>C1</td><td>B2</td></tr><tr><td>Engleză</td><td>C1</td><td>C1</td><td>B2</td><td>B1</td></tr><tr><td>Spaniolă</td><td>B1</td><td>B1</td><td>A2</td><td>A1</td></tr><tr><td>Italiană</td><td>B1</td><td>B1</td><td>A2</td><td>A1</td></tr><tr><td>Portugheză</td><td>B1</td><td>B1</td><td>A2</td><td>A1</td></tr></table>					ÎNȚELEGERE		VORBIRE		SCRIERE	Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral		Franceză	C2	C2	C1	B2	Engleză	C1	C1	B2	B1	Spaniolă	B1	B1	A2	A1	Italiană	B1	B1	A2	A1	Portugheză	B1	B1	A2	A1
ÎNȚELEGERE		VORBIRE		SCRIERE																																				
Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral																																					
Franceză	C2	C2	C1	B2																																				
Engleză	C1	C1	B2	B1																																				
Spaniolă	B1	B1	A2	A1																																				
Italiană	B1	B1	A2	A1																																				
Portugheză	B1	B1	A2	A1																																				
Competențe și cunoștințe de utilizare a calculatorului	Utilizarea de instrumente software pentru gestionarea informațiilor și proceselor interne ale unei organizații (SAP, Oracle, Quadra). Microsoft Windows, Office (Word, Excel, Outlook, Power Point), Internet.																																							
Competențe de comunicare	Bune competențe de comunicare dobândite din experiența profesională în cadrul relațiilor cu clienți, furnizori, instituții publice și private, atât din țară, cât și din străinătate.																																							
Competențe organizaționale/manageriale	Capacitatea de a stabili o ordine a priorităților. Abilități de organizare și coordonare în cadrul unor proiecte de grup, integrarea noilor colegi.																																							
Permis de conducere	A, B																																							
INFORMAȚII SUPLIMENTARE	Prezentări și Publicații 1. Ioana BUSUIOC , (2009), «Sisteme comparate de contabilitate și analiză a trezoreriei cu aplicații în industria materialelor de construcții», Simpozion anual de comunicări științifice ale doctoranzilor bursieri POSDRU/6/1.5/S/23 Anul I 2008/2009, publicat în revista Cercetări Doctorale vol. I nr. 1 2009. 2. Ioana BUSUIOC , Adriana GHEORGHÎĂ (VASILESCU), Răzvan Marian RISTOIU, (2009), “Analiza și diagnosticul economico - financiar al organizațiilor în perioada crizei”, Conferința Internațională ICMEA 2009, Colocviu Doctoral, Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia, 13 - 14 Noiembrie 2009. 3. Ioana BUSUIOC , Aurelia Aurora DIACONEASA, Răzvan Marian RISTOIU, (2009), “Valoarea justă în contextul economic actual”, Conferința Internațională ICMEA 2009, Colocviu Doctoral, Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia, 13- 14 Noiembrie 2009.																																							

4. **Ioana BUSUIOC**, Aurora DIACONEASA, Răzvan Marian RISTOIU, (2010), “Dezvoltări privind utilizarea metodei ABC în determinarea costurilor de mediu”, Simpozionul Științific regional/internațional “Managementul lanțului logistic de aprovizionare/distribuție pentru un răspuns eficient consumatorului, SCM 4 ECR, Universitatea Valahia Târgoviște, 11-12 iunie 2010, publicat în Supply Chain Management Journal 2010 vol. 2 .
5. **Ioana BUSUIOC**, (2010), « Dinamica sistemelor economice și contabilitatea trezoreriei », Simpozionul Anual de comunicări științifice ale doctoranzilor bursieri POSDRU/6/1.5/S/23, 30 Septembrie 2010, publicat în revista Cercetări Doctorale vol. II 2010.
6. **Ioana BUSUIOC**, (2010), « Piața forței de muncă și politică monetară », Le Seminaire International Espaces Européens « Politiques économiques européennes », Târgoviște, 8-9 Octombrie 2010.
7. **Ioana BUSUIOC**, (2010), « Stabilitatea financiară și rezervele internaționale », Le Seminaire International Espaces Européens « Politiques économiques européennes », Târgoviște, 8-9 Octombrie 2010.
8. Răzvan Marian RISTOIU, **Ioana BUSUIOC**, Mihai Nicolae STOICESCU, (2011), « Rolul situațiilor financiare în conducerea activității organizațiilor non - profit », publicat în Annals of the University of Petrosani, Economics, 2011.
9. **Ioana BUSUIOC**, Valentina DUMITRU, Cornel NIȚU, (2016), « Consolidarea afacerii printr-un management inteligent al trezoreriei », Sesiunea Științifică de primăvară a Academiei Oamenilor de Știință din România, București, 25 martie 2016.
10. Elena Valentina DUMITRU, Mihaela Denisa COMAN, **Ioana BUSUIOC**, Cornel NIȚU, (2016), « Analiza strategică a profitabilității într-o entitate de transport public de persoane », Sesiunea Științifică de Toamnă a Academiei Oamenilor de Știință din România, Durău - Neamț 22-24 Septembrie 2016.
11. Mihaela Denisa COMAN, Constantin Aurelian IONESCU, Roxana Maria MARIN, **Ioana BUSUIOC**, « KEY INDICATORS ON THE USE OF NATURAL RESOURCES IN THE ECONOMIC ACTIVITIES FROM THE BUCEGI PLATEAU », The 4th International Conference Economic Scientific Research - Theoretical, Empirical and Practical Approaches, ESPERA 2016, București, 15-16 dec 2016.

LE MINISTÈRE DE L'ÉDUCATION NATIONALE ET DE LA
RECHERCHE SCIENTIFIQUE
UNIVERSITÉ "VALAHIA" DE TARGOVISTE
IOSUD – ÉCOLE DOCTORALE DE SCIENCES ECONOMIQUES
ET HUMANISTES

DOMAINE FONDAMENTAL: SCIENCES ECONOMIQUES
DOMAINE: *COMPTABILITÉ*

35 Rue Lt. Stancu Ion, 130105 Târgoviște, Roumanie

Tel/Fax: +40-245-206104; portable: 0769.076861

<http://scoaladoctorala.valahia.ro/>

RÉSUMÉ DE LA THÈSE DE DOCTORAT:

**„LE DÉVELOPPEMENT DE LA COMPTABILITÉ ET
DE L'ANALYSE DE LA TRÉSORERIE DES ENTITÉS
ÉCONOMIQUES EN CORRÉLATION AVEC
L'ÉVOLUTION DU SYSTEME ÉCONOMICO-
FINANCIER”**

DIRECTEUR DE THÈSE:
Prof. univ. dr. Ion CUCUI

DOCTORANT:
Ioana BUSUIOC

TÂRGOVIȘTE

Année 2017

TABLE DES MÉTIERS DU RÉSUMÉ DE LA THÈSE DE DOCTORAT

Table des métiers de la thèse de doctorat	34
Mots clés	37
Introduction	38
Le contexte actuel du thème de la recherche	39
L'intérêt du thème de la recherche	42
Les objectifs de la recherche	44
Les hypothèses de la recherche	45
La méthodologie de la recherche	46
La structure de la thèse de doctorat	46
Conclusions de la recherche scientifique concernant le développement de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie des entités économiques en corrélation avec l'évolution du système économique- financier	50
Conclusions générales	50
Contributions personnelles	56
Propositions et perspectives futures pour la recherche	58
Dissémination des résultats de la recherche	59
Curriculum vitae	61

TABLE DES MÉTIERS THÈSE DE DOCTORAT

Liste des tableaux	6
Liste des figures	8
Liste des représentations graphiques	10
INTRODUCTION	11
CHAPITRE 1. APPROCHES CONCEPTUELLES ET MÉTHODOLOGIQUES CONCERNANT LA TRÉSORERIE DES ENTITÉS ÉCONOMIQUES	32
1.1. Approches conceptuelles concernant la trésorerie	32
1.1.1. Définitions et concepts	32
1.1.2. L'impact de la dynamique économique et sociale sur le concept de trésorerie	46
1.1.3. La typologie de la trésorerie	51
1.1.3.1. L'approche statique de la trésorerie	52
1.1.3.2. L'approche dynamique de la trésorerie	53
1.2. Approches méthodologiques de la trésorerie des entités économiques	56
1.2.1. Les objectifs de la comptabilité de la trésorerie des entités économiques	56
1.2.2. La trésorerie au sein du circuit financier des entités économiques	58
1.2.3. Les principes comptables applicables aux éléments de trésorerie	65
1.3. La place de la trésorerie dans l'harmonisation comptable internationale	73
CHAPITRE 2. LA DYNAMIQUE DES SYSTÈMES ÉCONOMIQUES ET LA COMPTABILITÉ DE LA TRÉSORERIE	76
2.1. Le rôle et l'importance de l'argent dans l'évolution des systèmes économiques	76
2.1.1. L'apparition et l'évolution de l'argent comme élément définitoire du concept de trésorerie	79
2.1.2. La géographie de l'argent	82
2.1.3. L'émission monétaire sur le territoire de la Roumanie	86
2.1.3.1. Le romanat de Cuza – la première démarche vers un système monétaire roumain	88
2.1.3.2. La mise en rôle du système monétaire de la Roumanie	89
2.1.4. L'évolution de la comptabilité financière et de la recherche dans la gestion financière – l'approche de la problématique de la trésorerie durant le temps	91
2.2. Le progrès des systèmes économiques par rapport aux alliances monétaires	95
2.2.1. L'influence des Alliances Monétaires sur la masse monétaire	96
2.2.2. Les implications de l'Union Européenne dans le fonctionnement des systèmes économiques et financiers	99

2.3. L'harmonisation comptable internationale concernant la comptabilité des éléments de trésorerie	106
2.3.1. La normalisation comptable et la comptabilité de la trésorerie	106
2.3.2. L'apparition du concept de flux financiers, l'approche et la présentation	108
CHAPITRE 3. MÉTHODES ET TECHNIQUES D'ANALYSE DE LA TRÉSORERIE	117
3.1. Les méthodes et les techniques de l'analyse financière	117
3.2. L'analyse de la trésorerie pour l'évaluation de la situation financière de l'entreprise	123
3.2.1. Le fonds de roulement	124
3.2.2. Le nécessaire de fonds de roulement	125
3.2.3. La trésorerie nette	126
3.2.4. L'importance de la trésorerie, du fond de roulement et du nécessaire de fond de roulement pour la réalisation de l'équilibre financier	127
3.3. L'analyse de la trésorerie avec la méthode des ratios	129
3.3.1. L'analyse des ratios de rentabilité	129
3.3.2. L'analyse des ratios financiers	133
3.3.3. L'analyse des ratios pour l'évaluation du risque de faillite	135
3.3.3.1. Les ratios de liquidité	135
3.3.3.2. Les ratios de solvabilité	136
3.3.3.3. Les ratios de structure financière	139
3.4. L'analyse de la trésorerie avec la méthode des flux	140
3.4.1. Le concept de flux, délimitation et implications	140
3.4.2. Les tableaux des flux	144
3.4.2.1. Le tableau de financement	145
3.4.2.1.1. Les étapes dans l'élaboration du tableau de financement	145
3.4.2.1.2. La structure du tableau de financement	146
3.4.2.1.3. L'utilité et les limites du tableau de financement	148
3.4.2.2. Le tableau des flux de trésorerie	149
3.4.3. L'analyse du cash flow d'exploitation	151
CHAPITRE 4. L'ANALYSE DE LA TRÉSORERIE DANS LE CONTEXTE DES NORMES COMPTABLES INTERNATIONALES ET DE L'OBJET DE LA RECHERCHE	153
4.1. Le traitement des éléments de trésorerie selon les normes comptables internationales	155
4.2. La présentation du tableau de trésorerie selon la norme IAS 7 État des flux de trésorerie	161

CHAPITRE 5. L'ANALYSE APPLIQUÉE DE LA TRÉSORERIE SUR L'EXEMPLE D'UN GROUPE DES ENTITÉS ÉCONOMIQUES	171
5.1. La méthodologie de recherche utilisée dans l'étude concernant le développement de la comptabilité et de l'analyse financière en corrélation avec l'évolution du système économico- financier	171
5.1.1. Considérations générales sur la méthodologie de recherche	171
5.1.2. La méthodologie de recherche par questionnaire	172
5.1.3. L'élaboration et la structure du questionnaire	173
5.2. Les résultats de l'étude concernant le développement de la comptabilité et de l'analyse financière en corrélation avec l'évolution du système économico- financier	175
5.3. L'analyse appliquée de la trésorerie sur l'exemple d'un groupe des entités économiques	199
5.3.1. La vision comptable de la trésorerie pour mesurer la performance	200
5.3.2. L'analyse de la trésorerie avec la méthode des ratios	206
5.3.3. L'analyse des flux de trésorerie	209
5.4. L'analyse de la trésorerie aux égards des méthodes et instruments innovateurs pour le monitoring et le compte rendu sur la performance	212
5.4.1. Le tableau de bord	213
5.4.2. Business Intelligence – un instrument innovateur pour l'analyse de la trésorerie	219
CONCLUSIONS DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE CONCERNANT LE DÉVELOPPEMENT DE LA COMPTABILITÉ ET DE L'ANALYSE DE LA TRÉSORERIE DES ENTITÉS ÉCONOMIQUES EN CORRÉLATION AVEC L'ÉVOLUTION DU SYSTÈME ÉCONOMICO- FINANCIER	224
Conclusions générales	224
Contributions personnelles	230
Propositions et perspectives futures de la recherche	232
BIBLIOGRAPHIE	233
Dissémination des résultats de la recherche	242
ANNEXES	244

Mots clés

Le but de la thèse de doctorat '*L'AMÉLIORATION DE LA COMPTABILITÉ ET DE L'ANALYSE DE LA TRÉSORERIE DES ENTITÉS ÉCONOMIQUES EN CORRÉLATION AVEC L'ÉVOLUTION DU SYSTÈME ÉCONOMICO-FINANCIER*' est l'atteinte des objectifs établis et la validation des hypothèses formulées, en utilisant les mots clés suivants:

La comptabilité de la trésorerie des entités économiques

L'analyse de la trésorerie des entités économiques

Système économico-financier

Éléments de la trésorerie des entités économiques

Principes comptables

Harmonisation comptable internationale

Flux financiers

Analyse financière

Méthodes d'analyse de la trésorerie des entités économiques

Instruments d'analyse de la trésorerie des entités économiques

Indicateurs d'analyse de la trésorerie des entités économiques

Equilibre financier

Les ratios d'analyse de la trésorerie des entités économiques

Tableau des flux

Cash-flow

Normes comptables internationales

La situation des flux de trésorerie

INTRODUCTION

La cause et l'effet des nombreuses théories et des points de vue des spécialistes est la dynamique des événements économiques qui représente, en même temps, un défi continu pour les entrepreneurs. Nous assistons aux amples débats, à tous les niveaux hiérarchiques des structures organisationnelles actuelles, ayant comme sujet la trésorerie des entités économiques, considérée comme prioritaire pour le bon déroulement de l'activité courante et une des premières préoccupations pour la mise en place du planning concernant les démarches à entreprendre.

Il est bien connu que le pouvoir décisionnel à tous les niveaux - économique, social et politique – appartient toujours à ceux qui sont puissants du point de vue financier et la tendance va rester la même: la création de la valeur et de la richesse. La façon d'appréhender la trésorerie a changé au fil du temps avec l'évolution de la vie économique. La structure de la trésorerie a été modifiée en fonction de différentes pensées et elle a connu des transformations de l'antique jusqu'au moderne. Les actions générées par l'Etat et par les organisations et les systèmes hiérarchiques ayant un grand pouvoir décisionnel ont un fort impact sur tous les aspects de la vie sociale et économique, produisant ainsi un niveau élevé d'incertitude sur les relations entre les agents économiques. L'initiation de réformes, ainsi que l'adoption des nouveaux instruments financiers afin de relancer et de maintenir un rythme soutenu d'environnement économique, s'impose tant au niveau individuel qu'au niveau collectif au sein des entités économiques.

Dans cet ouvrage, nous envisagerons de présenter le comportement des sociétés commerciales du point de vue de leur propre trésorerie, en interaction tant avec d'autres agents économiques qu'avec des banques et des autres structures nationales ou internationales, afin de soutenir les activités économiques et d'assurer une croissance économique durable. Les trésoriers des entités économiques doivent prouver qu'une telle flexibilité pourra assurer, dans les conditions demandées par l'environnement économique, un certain confort aux entreprises, c'est ce que nous allons démontrer au cours de cette recherche. «La sécurité apparente d'argent, à laquelle s'ajoute la désagréable expérience de la crise financière du 2008 – 2009 et les problèmes suivants de la zone euro, fortifient la tendance de favoriser une stratégie prudente pour l'attribution de l'argent. »¹⁴

---

¹⁴ Delhommais, P.A., GatinoiS, C., Anne, M., *La crise financière en questions*, Le Monde, 2008, disponible en ligne sur http://www.lemonde.fr/economie/article/2008/09/16/la-crise-financiere-en-questions_1095762_3234.html

Nous observons que dans un contexte d'intensification des risques géopolitiques, les états les plus influents du monde et les organisations et les structures politiques et économiques font des démarches pour s'adapter à la situation économique actuelle. En fonction de la réalité économique, le scénario est différent d'un pays à l'autre, alors que parfois les agents économiques peuvent profiter des certaines opportunités, mais d'autres fois leur réaction n'est pas aussi énergique et vigoureuse. A retenir le fait que certaines réticences sont motivées aussi par les aspects culturels et historiques, sujet que nous examinerons au cours de la recherche.

Le contexte actuel

Conformément à une étude Standard et Poor's¹⁵, les premières 2000 sociétés les plus importantes au niveau mondial possédaient, à la fin de l'année 2013, 4.500 milliards dollars et ils ont continué dans la même direction l'année suivante. Cet « appétit » pour les liquidités est justifié par plusieurs directions d'action: la leçon apprise après la crise de l'année 2008, concrétisée par la cession d'actifs et l'augmentation des ressources, la renégociation des crédits dans le but de la prolongation de l'échéance et de la diminution des dépenses financières, l'adoption d'une attitude prudente par l'arrêt des investissements dû à une faible visibilité.

Il est très important de comprendre le fait que l'environnement des affaires change en fonction des actions et des pressions politiques : ce qui est correct aujourd'hui, ne le sera peut être pas demain et ce qui est bon pour une entité économique ne le sera pas nécessairement pour l'autre.

«La crise financière déclenchée en 2008 a été une «tempête» comme il arrive une fois tous les 100 ans, et aucun de ceux impliqués n'avait jamais vu quelque chose pareil », a déclaré l'ancien président de la Trésorerie SUA Hank Paulson¹⁶, en 2013, 5 ans après la faillite de la banque Lehman Brothers qui a affecté toute la communauté internationale. À ce moment-là, il y a eu un «crash» dans le monde financière qui a marqué le début d'une crise financière et économique rapidement étendue au niveau global à partir des Etats-Unis, étant aussi la plus forte récession après la Seconde Guerre Mondiale.

La crise a commencé à partir de 2010 d'affecter le Vieux Continent et a continué en 2012 avec la mise en question de l'abandon de la monnaie unique. Les effets immédiats et

---

¹⁵http://www.finyear.com/Depenses-d-investissement-des-entreprises-pas-de-reprise-prochaine-du-cycle-mondial_a30183.html

¹⁶<http://www.zf.ro/business-international/fost-sef-al-trezoreriei-sua-criza-financiara-a-fost-o-furtuna-cum-se-intalneste-o-data-la-100-de-ani-11336164>

inévitables sur notre pays ont affecté la population par la cession des crédits, et les entités économiques par le manque des liquidités.

À partir de l'année 2014, les pronostics économiques sont devenus positifs, en dépassant parfois les attentes : l'économie américaine a commencé d'avancer, et la zone euro a continué de récupérer les territoires. Les marchés émergents ont continué toutefois d'être affecté, étant influencés par la réduction des estimations de croissance économique et par l'intensification des risques financières et des tensions politiques des certains pays. L'économie de la Roumanie a montré aussi des signes de résurgence, l'inflation a été stabilisée aux minimums historiques, en tant que la Banque Nationale a continué avec les réductions de ratio de la politique monétaire, provoquant de nouvelles réductions des ratios d'intérêt pratiquées par les banques pour les dépôts. En ce qui concerne la liquidité, la valeur des transactions sur le marché des actions a augmenté en comparaison avec la période similaire de l'année précédente, mais les instruments avec un revenu fixe (obligations et titres de l'état) ont été diminués. "En Roumanie, la crise mondiale a doublé une crise interne qui était active depuis 50 ans peut-être, et notre pays se retrouve dans ce moment à la croisée des chemins, après être sortie de la récession, mais pas de la crise"¹⁷.

«Mon sentiment est que le marché des devises s'est approfondi, il n'est plus tellement émotionnel – et s'est dit par une personne qui a des nombreuses raisons pour suivre le marché des devises chaque matin », déclarait Mugur Isărescu¹⁸, dans une conférence pour la présentation du Rapport sur l'inflation au début de l'année 2016¹⁹. Actuellement, la Roumanie se confronte pour la première fois avec des nouveaux phénomènes: la diminution des prix et l'augmentation des crédits en monnaie nationale, qui doivent rester sous contrôle au sein de l'une des économies avec le plus rapide taux de croissance de l'Europe et qui a la tendance d'adhérer à l'euro.

«L'ampleur de la volatilité des marchés ne reflète pas les fondamentaux de l'économie mondiale»²⁰, a été dit dans le cadre de G20- Finances qui a eu lieu au Shanghai le 27 février 2016. Les variations au niveau de la bourse ainsi que les variations des taux de change des devises sont dus à des facteurs comme par exemple la dévalorisation des matières premières (pétrole,

---

¹⁷ Adrian Vasilescu, conseiller du gouverneur de la Banque Nationale de la Roumanie dans une entrevue accordée à la station de télévision Digi24.

¹⁸ Mugur Isărescu est le gouverneur de la Banque Nationale de la Roumanie et il a cette fonction depuis la période suivant la révolution, étant le gouverneur le plus longue d'un banque nationale de l'Europe.

¹⁹<http://www.agerpres.ro/economie/2016/02/09/isarescu-bnr-credem-ca-anul-2016-se-anunta-un-an-tumultuos-13-53-47>

²⁰http://www.lesechos.fr/29/02/2016/lesechos.fr/021732455341_g20-finances---les-marches-entre-colere-et-frustraton.htm

gas naturel, minéraux) qui sont indispensables et autant disputées au niveau mondial, les tensions politiques, les contraintes sociales. Il existe aussi des risques géopolitiques déstabilisateurs : l'afflux d'immigrants en Europe, la sortie de la Grande-Bretagne de l'Union Européenne.

Un nouveau paradigme c'est le fait que la trésorerie des entités économiques doit faire face dernièrement à un taux d'intérêt négatif sur les dépôts. C'est la conséquence de la politique monétaire de la Banque Centrale Européenne (BCE) pour réduire les ratios d'intérêt représentatifs, parmi lesquels le ratio d'intérêt de refinancement (Refi) et le ratio d'intérêt marginal sont les instruments plus importants, comme une mesure contre la déflation qui menace l'Europe.

Ces dernières années, les fonds monétaires ont atteint un minimum historique en ce qui concerne le rendement, en arrivant à des valeurs négatives surtout dans le cas des intérêts pour les dépôts à court terme. Dans cette situation, la question suivante est bien justifiée: est-ce que tous les possesseurs vont retirer leur fonds épargnés ? Les investissements sont devenus coûteux et ils affectent les trésoreries «riches» des entreprises.

Une option pour la gestion des trésoreries riches sont les paradis fiscaux. Les entités économiques faisant usage des comptes bancaires ouverts sur les territoires considérés comme des paradis fiscaux pour garder leur richesse, profitent des nombreux avantages financiers. Ils disposent d'une importante trésorerie qui leur permet de financer leurs investissements, l'augmentation des bénéfices, mais aussi la sûreté pour l'accumulation d'une réserve financière confortable. Selon le FMI, l'évasion fiscale mondiale est estimée à 5.500 milliards d'euro, et 50% des transactions ont comme cibles les paradis fiscaux, où 4.000 banques et 2 millions des sociétés développent leur activité.²¹ Conformément aux estimations de la Banque Mondiale, du Fond Monétaire International et des autres organisations internationales, par le biais des paradis fiscaux sont dissimulés entre 17.00 et 26.000 milliards d'euro, ce qui pouvait correspondre aux PIB des Etats-Unis et du Japon ensemble, un tiers des ressources financières mondiales.²²

Suite aux pressions internationales, « nous espérons que toutes ces juridictions vont adopter bientôt les standards internationaux, surtout en ce qui concerne l'échange des informations... » il est rédigé dans un communiqué de presse publié sur le site web de la

---

²¹<http://www.lefigaro.fr/economie/le-scan-eco/dessous-chiffres/2016/04/04/29006-20160404ARTFIG00270-les-chiffres-affolants-de-l-evasion-fiscale-dans-le-monde.php>

²²http://www.lemonde.fr/evasion-fiscale/article/2012/07/23/l-evasion-fiscale-mondiale-dix-fois-le-pib-de-la-france_1736985_4862750.html

Commission européenne.²³ Suisse, la propriétaire d'un héritage génétique du secret bancaire, est arrivée en 2015 à un accord avec l'Union Européenne pour la transparence des services bancaires. Un aspect qui concerne la circulation d'argent, aussi sensible qu'actuel, est la lutte contre la corruption, le financement des activités illégales, la criminalité, qui est de plus en plus cher et féroce, parce que « Les représentants de la criminalité organisée ne sont pas imbéciles, les activités de blanchiment ont lieu depuis longtemps, surtout par le biais des entreprises fictives et d'une manière dématérialisée ».²⁴

La Commission Européenne a conçu un plan d'action contre le financement du terrorisme, en prenant des mesures de précaution. En plus, la Banque Centrale Européenne (BCE) a mise en question la suppression du billet de 500 euros, fait qui pourrait faciliter le transport des très importantes sommes d'argent, et « les autorités compétentes assument de plus en plus que cet argent est utilisé pour des objectifs illicites, un argument que nous ne pouvons plus ignorer ».²⁵

Le système décisionnel des entités économiques est obligé de s'adapter aux conditions de chute des cours et de la diminution des bénéfices. Toutefois, le renforcement de la position est primordial, notamment par l'octroiement d'une attention particulière à la trésorerie de l'entreprise. Les responsables financiers sont confrontés avec une gestion tant active que réactive des fonds. « Dans plusieurs pays, le secteur financier a toujours des défauts, et les risques augmentent sur les marchés financiers. Tout cela signifie une croissance décevante et inégale de l'économie globale en 2016. »²⁶

L'intérêt du thème de recherche

Le phénomène de crise de l'économie a été incessamment très débattu, étant toujours un sujet d'actualité, aux égards des certains déséquilibres comme le ciblage de l'inflation, la politique du taux de change, le taux d'intérêt, le management de la liquidité. Au sein de chaque entité économique doit être analysée d'abord sa situation économique, financière et stratégique,

---

²³http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/mutual_assistance/direct_tax_directive/index_fr.htm

²⁴Friedrich Schneider, expert en économie souterraine à l'Université Linz de l'Australie
http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/mutual_assistance/direct_tax_directive/index_fr.htm

²⁵Benoît Coeuré, membre du conseil directeur du BCE, cité dans la publication *le Parisien*, le 11 février 2016, <http://www.europaforum.public.lu/fr/actualites/2016/02/conseil-ecofin/index.html>

²⁶Christine Lagarde - directeur général du FMI, dans le cadre d'une conférence qui a eu lieu le 30 décembre 2015 et citée par l'agence de presse Reuters, http://www.lemonde.fr/economie-mondiale/article/2015/12/30/christine-lagarde-prevoit-une-croissance-decevante-et-inegale-en-2016_4839619_1656941.html

et juste après formuler un diagnostic quant à sa capitalisation, assurant ainsi un cadre approprié pour prendre des décisions financières. En utilisant l'analyse financière, nous pouvons déterminer les sorts de survie et la continuité de l'activité de l'entité, si celle-ci est solvable et en mesure d'apporter des bénéfices à ses actionnaires.

Le contexte dans lequel le trésorier agit au cours des dernières années nécessite un renforcement du contrôle interne de la trésorerie. Plus que jamais, la surveillance de la trésorerie nécessite un contrôle permanent au sein des entités économiques, quelle que soit leur taille, vu l'importance d'acquérir des disponibilités. Dans le cadre des entités économiques, la fonction financière est prioritaire ayant le rôle d'agir rapidement pour résoudre les problèmes immédiats de trésorerie, et ultérieurement de trouver des solutions pour sortir de la crise.

La trésorerie est au centre des fonctions financières des entités économiques, cela étant de plus en plus évident depuis que la crise bancaire et financière a déstabilisé le financement des entités économiques et a changé la nature des risques financiers: le risque de marché (change, le taux d'intérêt), le risque de liquidité (strictement lié à la nature de l'actif à vendre ou à la crédibilité de l'acheteur / vendeur), le risque de contrepartie (du débiteur défaillant), le risque opérationnel (fraude), le risque géologique et / ou climatique (l'impact des facteurs climatiques et /ou géologiques sur le bon déroulement des opérations de l'entreprise).

La thèse « Le développement de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie des entités économiques en corrélation avec l'évolution du système économico- financier » traite la comptabilité et l'analyse de la trésorerie ainsi que les variations au niveau de l'entité économique, qui sont très importantes dans le processus décisionnel car elles contribuent à la compréhension de la réalité avec qui se confronte directement. Lors de notre étude, nous essayons de répondre aux questions suivantes posées par le management: Pourquoi le résultat ne se retrouve pas dans la trésorerie ? Comment ça se fait que la trésorerie diminue et l'activité augmente? Comment a été consommé la trésorerie ?

Nous voulons montrer par notre démarche qu'il est nécessaire d'avoir une réactivité au niveau décisionnel concernant l'analyse des flux de trésorerie, entendus comme un facteur déterminant, et pour l'identification des causes qui peuvent avoir des sources multiples. Dans cette recherche, nous poursuivons l'évolution de la trésorerie sur plusieurs dimensions et pendant le temps. Nous soutenons l'idée qu'à tout moment, le bon fonctionnement de l'entreprise doit être évalué en termes de flux de liquidités.

Les objectifs

L'activité de recherche est axée sur l'identification et l'appréhension des possibilités d'améliorer les méthodes, les techniques et procédures comptables et d'analyse de la trésorerie au niveau des entités économiques par rapport aux tendances d'évolutions de l'environnement économique.

O1: La sélection et l'amélioration des méthodes et des instruments d'analyse de la trésorerie utilisés pour déterminer la situation financière et le potentiel de l'entité économique, tout en tenant compte de la nécessité de simplifier et de confidentialité, surtout dans les démarches pour obtenir des financements externes.

O2: L'approche des éléments de trésorerie dans le cadre de la normalisation et de l'harmonisation comptable internationales. L'identification des actions à entreprendre dans la comptabilité et l'analyse de la trésorerie de l'entité économique, face à la réalité du système économique- financier national et international.

O3: La présentation de l'application de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie dans les entités économiques afin d'assurer l'opérativité du calcul des résultats finaux pour répondre aux exigences imposées par le management: le degré de rigidité de l'entité économique, l'abolition des limites connues/déjà rencontrées à ce jour, établir sans difficultés les perspectives.

O4: Faire des propositions qui viseront l'amélioration des bonnes pratiques, des méthodes et des procédures de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie dans les entités économiques en termes d'effort, de durée et de complexité.

L'attention sera portée sur le comportement des entités économiques confrontées aux phénomènes et aux processus de la réalité financière et monétaire de l'environnement économique actuel. Les attentes de cette recherche consistent à aboutir à des conclusions concernant les possibilités de développement des performances des entités économiques et aussi de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie par rapport à l'évolution du système économique- financier. Nous nous sommes proposés que cette analyse contribue à l'amélioration de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie des entités économiques dans le cadre des normes comptables internationales. Nous considérons qu'il est absolument nécessaire de présenter l'information financière et comptable par le biais de la théorie comptable, mais que

ce soit également applicable dans la pratique, de telle façon qu'elle expose au mieux le contexte de la réalité économique actuelle. Ayant comme but de respecter ces exigences, nous traiterons le thème choisi aux égards des contraintes des managers et des spécialistes, portant une attention particulière à la qualité des outils de l'analyse financière et comptable dans le contexte du boom d'informations.

L'utilité de cet étude sera relevée en facilitant la compréhension de la fonctionnalité des entités économique, qui cherche à consolider leur position dans l'environnement d'affaires à l'aide des outils financière adéquates et adaptés aux normes internationales, qui puissent répondre aux besoins actuels et futurs, toute en assurant des effets positifs dans l'avenir.

Les hypothèses de la recherche

En énonçant les hypothèses de recherche on complète la définition et la délimitation du l'objectif fondamental de l'étude. Afin de pouvoir répondre aux objectifs de cette étude, nous proposons les hypothèses suivantes :

H1 : L'utilisation des méthodes et des instruments INOVANTS en corrélation avec l'évolution du système económico- financier peut mener l'analyse de la trésorerie des entités économiques à s'approcher de la perfection.

H2 : La description des actions à entreprendre dans la comptabilité et l'analyse de la trésorerie des entités économiques aux égards de la normalisation et l'harmonisation comptable internationales peut mener à la réalisation d'une gestion efficiente de la trésorerie des entités économiques.

H3: L'enregistrement immédiat dans la comptabilité des résultats obtenus en utilisant les méthodes et les instruments innovants dans l'analyse de la trésorerie, peut mener le système informationnel financier et comptable des entités économiques à s'approcher de la perfection.

H4: Le développement des méthodes et des procédures de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie génère une nouvelle vision sur la quantification des performances des entités économiques.

La méthodologie de la recherche

La démarche de la recherche scientifique commence par la délimitation de l'objet de la recherche, qui demeure dans la trésorerie des entités économiques, et nous avons poursuivi le parcours de la connaissance en se dirigeant vers les objectifs établis.

Pour la réalisation de cette étude, nous avons corrélé la recherche qualitative avec la recherche quantitative afin d'aboutir aux résultats attendus, notamment la validation des hypothèses formulées pour cette recherche. Nous avons procédé à une documentation théorique, en faisant appel à la littérature de spécialité roumaine mais aussi bien étrangère, sur le sujet de la trésorerie des entités économiques par un constat de l'état actuel de la connaissance scientifique. Ensuite, nous complétons la démarche de la recherche scientifique par une approche sur les aspects méthodologiques sur la tenue de la comptabilité, la réalisation de l'analyse de la trésorerie par des recherches applicatives ainsi que les défis imposés par les normes comptables internationales.

Nous allons identifier lors de la recherche les méthodes et les techniques qui nous amèneront à répondre à la problématique étant à la base de cette démarche scientifique.

Afin de valoriser les informations collectées dans le champ théorique ainsi que dans la pratique lors de la recherche, nous retenons les procédures qui nous permettent d'interpréter les résultats par rapport aux objectifs et hypothèses de la thèse.

En ce qui concerne la méthodologie de la recherche mise en place dans cet ouvrage, nous avons choisi la méthode de déduction ayant comme outil de recherche le questionnaire.

En conclusion, nous avons fait appel à la méthodologie de recherche théorique en corrélation avec la méthodologie de la recherche empirique, des raisonnements hypothétiques-déductifs ou, selon le cas, logiques– déductifs.

Structure de la thèse de doctorat

La structure de l'ouvrage est conçue selon l'objectif de la présente recherche et pour répondre au mieux aux objectifs proposés, mais aussi pour mener à la validation des hypothèses formulées. L'ouvrage débute par une introduction, suivie par cinq chapitres au total, dont les quatre premiers exposent l'état actuel de la connaissance théorique concernant le sujet choisi, et dans le cinquième chapitre nous avons introduit l'analyse appliquée de la trésorerie dans la pratique des entités économiques. Alors, nous avons commencé la présentation de l'étude par

une introduction censée accommoder/préparer le lecteur à la/pour la provocation qui apparaîtra à la suite du texte. Dans l'introduction, on identifie la trésorerie des entités économiques comme un sujet largement débattu dans le milieu économique et on la place au sommet de la pyramide des préoccupations de gestion. On fait ensuite une présentation du contexte national et international, pour une meilleure projection des objectifs poursuivis dans la présente étude. Toujours dans la partie introductive, on révèle l'intérêt du thème de recherche au moment actuel : quelles sont les perspectives de la trésorerie des entités économiques ? Nous complétons la partie introductive dans le débat du thème de recherche choisi avec les objectifs, les hypothèses et la méthodologie de la recherche.

Dans le contenu de l'ouvrage, le premier chapitre *Approches conceptuelles et méthodologiques concernant la trésorerie des entités économiques* est organisé en trois sous-chapitres, visant l'approche de la notion de trésorerie des entités économiques du point de vue conceptuel et méthodologique, mais aussi en rapport avec l'harmonisation comptable internationale. Nous avons voulu réaliser la présentation du concept de trésorerie des entités économiques, sous aspect étymologique, en adoptant plusieurs définitions de la littérature de spécialité, mais en procédant aussi à une interprétation personnelle. En même temps, nous avons fait dans la présente étude une exposition des transformations qui se sont produites au cours du temps, au niveau des éléments de trésorerie et des interactions de ceux-ci avec le système économique-financier. Par une approche méthodologique, nous rappelons les objectifs de la trésorerie des entités économiques, la position de la trésorerie dans le cadre / environnement de l'entité économique et son encadrement dans les pratiques comptables. Ce premier chapitre contient un descriptif des théories actuelles aussi bien que de celles innovantes quant au sujet de la trésorerie des entités économiques.

Dans le deuxième chapitre *La dynamique des systèmes économiques et la comptabilité de la trésorerie*, nous avons voulu mettre en évidence le fait que les phénomènes et les facteurs impliqués dans la dynamique du système économique-financier imposent à la trésorerie des entités économiques de s'adapter constamment aux changements. De cette façon, l'évolution de la comptabilité de la trésorerie a été analysée en fonction de ces deux dimensions : le temps (dès ses origines jusqu'à présent) et l'espace (sur le plan interne et international à la fois). À cet égard, l'exposition chronologique du parcours de l'argent comme élément clé du concept de trésorerie dans l'évolution des systèmes économiques, s'avère être importante dans la démarche scientifique du présent ouvrage, ainsi que la mise en évidence des différentes visions de la trésorerie des entités économiques au long du développement de la comptabilité financière et de la recherche dans le domaine de la gestion financière. Nous traitons aussi, dans ce chapitre,

la problématique des alliances monétaires internationales, particulièrement de l'Union Européenne et l'influence que celle-ci exerce sur la trésorerie des entités économiques au niveau européen et national. Le thème de l'harmonisation comptable internationale et les conséquences de ce phénomène sur la comptabilité de la trésorerie des entités économique, ainsi que la perception des flux financiers en fonction de différentes normes internationales de comptabilité, à partir de celles des Etats-Unis jusqu'aux normes européennes que notre pays a aussi adoptées, attire également notre attention.

Au cours du troisième chapitre *Méthodes et techniques d'analyse de la trésorerie*, nous avons présenté les méthodes et les instruments d'analyse de la trésorerie. En prenant conscience qu'une amélioration est nécessaire dans cette démarche, tout comme la simplification de l'ensemble du processus, on regroupe le troisième chapitre en quatre sous-chapitres pour une meilleure image des méthodes et des outils d'analyse de la trésorerie. À partir de l'analyse financière, du rôle et des objectifs qu'elle joue dans le processus décisionnel, nous avançons vers les méthodes et les techniques utilisées dans ce domaine. Une attention toute particulière a été accordée aux indicateurs dont nous nous sommes servi afin d'analyser la trésorerie des entités économiques, individuellement aussi bien que collectif, pour mettre en évidence les relations de calcul impliquées, mais surtout la présentation des relations fondamentales pour la trésorerie des entités économiques. Avec l'aide de ces indicateurs, nous avons exposé des situations différentes que nous pouvons rencontrer au niveau de la trésorerie des entités économiques et nous avons rapporté les interprétations correspondant à chacune, dans des phases différentes de la trésorerie (flux de trésorerie positif, négatif ou zéro) car en fonction de ces phases, nous pouvons déterminer si l'équilibre financier des entités économiques est faisable ou non, possible temporairement, conditionné par certains facteurs ou assuré/maintenu. Un sous-chapitre a été consacré à l'analyse de la trésorerie des entités économiques par la méthode des taux. Nous considérons les taux de rendement comparable au fil du temps, tandis que l'analyse des taux financiers reflète l'état de santé financière de l'entité économique, et que les taux déterminant le risque de faillite viennent compléter les informations provenant du calcul des indicateurs qui analysent le risque de faillite: la liquidité, la solvabilité, la structure financière. L'approche suivante de l'analyse de la trésorerie des entités économiques a été dédiée à la méthode des flux (concept, classification, avantages, et respectivement leurs limites). Nous empruntons dans la démarche le terme de *cash flow* utilisé dans la comptabilité anglo-saxonne pour les flux de trésorerie, à partir de sa classification en fonction de divers critères et jusqu'à des actions à entreprendre afin de le prévoir. Dans la suite, nous avons prêté attention aux tableaux de flux monétaires. Ayant comme point de départ les

théories des spécialistes dans ce domaine, nous avons réalisé une classification des tableaux des flux. En ce qui concerne le tableau de financement, nous avons mis en relief les étapes de la production, la structure, l'utilité sans oublier, bien sûr ses limites. Le tableau de la trésorerie, un autre élément important dans l'analyse de la trésorerie, a été aussi inclu dans la démarche de la présente recherche tout en soulignant les objectifs de celui-ci et notamment les avantages qu'il offre. Nous complétons le contenu de ce sous-chapitre avec l'analyse du cash-flow, nous présentons les taux utilisés et nous expliquons les facteurs pris en compte.

Le quatrième chapitre *L'analyse de la trésorerie dans le contexte des normes comptables internationales et de l'objet de la recherche* contient le traitement des éléments de trésorerie en relation avec le procès qui veut normaliser et harmoniser la comptabilité internationale, la délimitation de leur applicabilité, l'utilité et les bénéfices potentiels de l'application de ces normes pour différentes catégories d'entités économiques. En poursuivant l'objectif de notre recherche, nous présentons en détail l'étude par l'approche des éléments de trésorerie dans la vision de la norme IAS 7 *État des flux de trésorerie* et par la mise en relief de quelques-unes de leurs particularités.

Le cinquième chapitre *L'analyse appliquée de la trésorerie sur l'exemple d'un groupe des entités économiques* est la dernière partie de notre étude, et correspond à la pratique des entités économiques dans le domaine de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie. Dans notre démarche nous avons essayé de faire des propositions visant l'amélioration des bonnes pratiques, de manière que nous obtenions des résultats aussi pertinents que possible afin de satisfaire les besoins internes des entités économiques. Pour définir les perspectives de la comptabilité et pour analyser la trésorerie des entités économiques, il faut se rapporter aux circonstances du système économique-financier national et international. Dans ce sens, notre étude a été enrichie par des méthodes qualitatives, par une analyse de la trésorerie d'une entité économique du groupe des sociétés étudiées, ainsi que par des méthodes quantitatives (le questionnaire).

La présente recherche finit par *Conclusions de la recherche scientifique concernant le développement de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie des entités économiques en corrélation avec l'évolution du système économique-financier*, occasion pour mettre en évidence le caractère actuel et l'intérêt du sujet de la recherche scientifique, soutenu par des analyses, synthèses et des études applicatives tout au long de l'ouvrage. Nous avons souligné en même temps les contributions personnelles de la démarche, les perspectives futures ainsi que les éventuelles limites de la présente démarche scientifique.

CONCLUSIONS DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE CONCERNANT LE DÉVELOPPEMENT DE LA COMPTABILITÉ ET DE L'ANALYSE DE LA TRÉSORERIE DES ENTITÉS ÉCONOMIQUES CORRÉLÉ AVEC L'ÉVOLUTION DU SYSTÈME ÉCONOMICO- FINANCIER

Conclusions générales

Le climat économique actuel, confronté à de nombreux défis, ainsi que l'importance d'une politique saine de gestion de trésorerie constitue un réel avantage concurrentiel pour beaucoup d'entités économiques, qui, bien que profitables, peuvent être en danger en raison de l'absence des liquidités et de l'endettement excessif, la trésorerie ayant des attributions importantes, tels que la distribution des dividendes, le financement des investissements à long terme, le paiement des dettes aux fournisseurs, et des impôts à l'Etat. Les entités économiques qui parviennent à surmonter les difficultés économiques actuelles en trouvant des solutions innovantes seront les leaders de l'économie future. Le succès dépend de la capacité de gérer la stabilisation de l'affaire, d'identifier et de capitaliser les opportunités, d'intégrer l'innovation dans les décisions futures.

La manière de comprendre la trésorerie s'est modifiée au fil du temps, en fonction de l'évolution de la vie économique. La structure de la trésorerie a subi des transformations en rapport avec les courants de pensée et elle a évolué de l'antique vers le moderne. Au cours des dernières années, la gestion de la trésorerie de l'entreprise a connu un développement important, car l'une des plus grandes difficultés avec laquelle les entités économiques se confrontent à l'heure actuelle, dans leur activité, est l'assurance des flux de trésorerie.

Dans cet ouvrage, nous avons présenté le comportement des entités économiques, du point de vue de leur propre trésorerie, en interaction avec les autres agents économiques et en même temps avec les banques et les autres structures nationales et internationales. La mise en pratique des accords internationaux concernant les politiques monétaires dans le but de soutenir l'activité économique et d'assurer une croissance économique durable, constituent aussi des facteurs ayant un impact direct sur les entités économiques. Les banques centrales jouent un rôle décisif dans l'adoption et l'application des politiques monétaires, avec des répercussions sur le secteur privé, notamment sur les prêts. Les trésoriers des entités économiques sont obligés de faire preuve de flexibilité afin d'assurer un certain confort aux entreprises dans des conditions imposées par l'environnement économique.

Les différentes décisions financières ont toutes un impact sur la trésorerie des entités économiques. Vu que le flux de trésor provient de l'ensemble de décisions qui concernent les opérations d'exploitation, la gestion de la trésorerie ne doit pas être une gestion passive, c'est-à-dire qu'elle ne doit pas être totalement dépendante d'autres décisions financières, elle doit constituer une gestion active ayant une autonomie certaine en rapport avec les autres décisions de l'entreprise.

Nous pouvons considérer le fait que la gestion de la trésorerie représente "le cœur de la fonction financière" des entités économiques, en se soumettant à des principes d'action, des procédés rigoureux et qui implique l'utilisation des techniques bancaires et des instruments financiers compliqués. L'importance de la trésorerie a augmenté en raison des modifications survenues dans la vie économique telles que l'évolution rapide et contradictoire du taux d'intérêt et du taux de change, la nécessité de contrôler la hausse de l'inflation ; au niveau micro-économique, la diminution des taux de rendement et du degré d'autofinancement, l'évolution d'environnement d'affaire a imposé à la fonction financière de l'entreprise de s'adapter à ses changements, ce qui a eu pour conséquence l'élargissement et la diversification des domaines d'action de celle-ci.

L'activité des entités économiques suppose la prise des risques afin d'assurer la continuité de l'activité et implicitement la réalisation du profit, tout en tenant compte des paramètres actuels et des limites imposées par les crises- d'incertitudes, l'évolution fluctuante de l'environnement d'affaire. Selon toutes ces circonstances, il devient primordial d'identifier précocement les difficultés et de contrôler les effets directs et immédiats sur les entités économiques par l'interprétation des indicateurs d'analyse économique-financière.

La trésorerie est un élément essentiel dans la gestion financière de l'entreprise, car il s'y concrétise les résultats de l'activité et du respect de l'équilibre financier. Il est nécessaire que la trésorerie, la gestion du risque, le contrôle intérieur, ainsi que le service d'audit collaborent afin d'anticiper et prévenir tout type de risque. Dans le cas des entités économiques, la fonction financière est prioritaire et elle a le rôle d'agir rapidement dans le but de résoudre les problèmes immédiats de la trésorerie et par la suite de trouver des solutions afin de s'échapper à la crise.

La trésorerie se trouve au centre des fonctions financières des entités économiques et cela devient d'autant plus évident que la crise bancaire et financière a rendu instable le financement des entités économiques et a modifié la nature des risques financiers: le risque du marché (échange, le pourcentage d'intérêt), le risque de liquidité (étroitement lié à la nature des actifs à vendre, ou à la crédibilité de l'acheteur/vendeur), le risque de contrepartie

(incapacité de paiement du débiteur), le risque opérationnel (la fraude), le risque géologique et/ou climatique (l'impact des facteurs climatiques et/ou géologiques sur le bon déroulement de l'entreprise).

L'analyse de la trésorerie, des variations dans le cadre de l'entreprise, est très importante pour le gérant de l'entité économique car elle peut l'aider à comprendre de manière très claire et concrète la réalité à laquelle il se confronte directement. Les questions pour lesquelles les chefs des entreprises cherchent des réponses sont: Pourquoi le résultat ne se retrouve-t-il pas dans la trésorerie? Comment se fait-il que la trésorerie diminue tandis que l'activité augmente? Comment la trésorerie a-t-elle été consommée? L'analyse financière est présentée généralement dans des termes qui ne sont pas faciles à comprendre. Mais, elle devient d'autant plus importante que les difficultés des sociétés se font ressentir au niveau de la trésorerie. Les entités économiques accordent de plus en plus d'importance à leur propre trésorerie, quelle que soit leur situation financière. Dans le cas des entités qui se confrontent à des problèmes au niveau de la trésorerie, on se préoccupe d'assurer la survivance, et pour ceux qui détiennent une trésorerie riche, on vise l'épargne. Quelle que soit la direction d'action de celles-ci, la gestion de la trésorerie est essentielle, c'est-à-dire les décisions prises en ce qui concerne ce qu'on doit faire de toute cette richesse financière dont on dispose.

La comptabilité de la trésorerie fournit les informations nécessaires à la réalisation de deux bilans complémentaires au bilan comptable annuel et qui résulte de son traitement. Le bilan financier est un descriptif de l'état de la société dans des termes de liquidité et d'exigibilité. Le bilan fonctionnel est une approche fonctionnelle de la relation entre les utilisations et les ressources au fond des cycles fonctionnels de la société.

L'activité entière de recherche scientifique a été orientée, dans cet ouvrage, vers l'identification et l'appréhension des possibilités afin d'améliorer les méthodes, les techniques et les procédés comptables, d'analyser la trésorerie au niveau des agents économiques tout en se rapportant aux tendances dans l'évolution de l'environnement économique.

Par conséquence, ont été fixés les objectifs suivants concernant la recherche scientifique:

O1: La sélection et l'amélioration des méthodes et des instruments d'analyse de la trésorerie utilisés pour déterminer la situation financière et le potentiel de l'entité économique, tout en tenant compte de la nécessité de simplifier et de confidentialité, surtout dans les démarches pour obtenir des financements externes.

O2: L'approche des éléments de trésorerie dans le cadre de la normalisation et de l'harmonisation comptable internationales. L'identification des actions à entreprendre dans la comptabilité et l'analyse de la trésorerie de l'entité économique, face à la réalité du système économique- financier national et international.

O3: La présentation de l'application de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie dans les entités économiques afin d'assurer l'opérativité du calcul des résultats finaux pour répondre aux exigences imposées par le management: le degré de rigidité de l'entité économique, l'abolition des limites connues/déjà rencontrées jusqu'à ce jour, établir sans difficultés les perspectives.

O4: Faire des propositions qui viseront l'amélioration des bonnes pratiques, des méthodes et des procédures de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie dans les entités économiques en termes d'effort, de durée et de complexité.

Dans ce sens, nous nous sommes proposés, et nous le considérons en grande partie comme une réussite, de répondre aux besoins des agents économiques avec des propositions et des alternatives issues de l'analyse financière-comptable et qui visent les possibilités d'accéder et de procurer des instruments financiers/monétaires propres aux spécificités de leur activité. De même, nous avons essayé, en réussissant en grande partie, de suggérer des stratégies afin d'adapter les entités économiques aux politiques macro et micro-économiques en relation avec l'Etat, les banques et les institutions financières, etc.

Finalement, nous avons réussi à mettre en évidence les possibilités d'accroître la performance des entités économiques et de perfectionner la comptabilité et l'analyse de la trésorerie en rapport avec le système économique-financier. En outre, le parcours de la réalisation des objectifs a contribué à l'amélioration de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie des entités économiques dans le contexte des normes comptables internationales.

Toute l'approche de la recherche scientifique s'est réalisée dans le contexte des réalités économiques actuelles et compte tenant des contraintes auxquelles se confrontent les cadres dirigeants et les spécialistes, accordant une attention particulière aux qualités des instruments utilisés dans l'analyse financière comptable et surtout pour vérifier et pour confirmer les hypothèses de recherches lancées au début.

Les hypothèses ont été confirmées en respectant les objectifs fondamentaux poursuivis de trésorerie, et les résultats obtenus à la suite de l'enquête basée sur le questionnaire afin d'utiliser les méthodes quantitatives dans la démarche de perfectionnement de la comptabilité

et de l'analyse de la trésorerie, mettent, certainement, en évidence le besoin de décrire les directions d'action dans la comptabilité et l'analyse de la trésorerie en termes de normalisation et harmonisation de la comptabilité internationale, confirment entièrement la deuxième hypothèse de la recherche scientifique, à savoir ***H2: La description des actions à entreprendre dans la comptabilité et l'analyse de la trésorerie des entités économiques à l'égard de la normalisation et harmonisation comptable internationale peut mener à la réalisation d'une gestion efficiente de la trésorerie des entités économiques.***

De même, la poursuite et la prévision de la trésorerie supposent une analyse des encaissements et des paiements concernant l'ensemble des activités des entités économiques, analyse que nous élaborons lors des contrôles des budgets de trésorerie fondés sur l'enregistrement immédiat dans la comptabilité des résultats obtenus. Les résultats du questionnaire conduisent à la fois à la mise en évidence de la nécessité d'utiliser des méthodes et des instruments innovants qui supposent l'enregistrement immédiat des résultats dans la comptabilité, ce qui mène à l'amélioration de tout le système informationnel financier comptable et valide, la troisième hypothèse, ***H3: L'enregistrement immédiat dans la comptabilité des résultats obtenus en utilisant les méthodes et les instruments innovants dans l'analyse de la trésorerie peut mener le système informationnel financier et comptable des entités économiques à se rapprocher de la perfection.***

Le développement des méthodes et des procédés de la comptabilité et l'analyse de la trésorerie doit se fonder sur la surveillance et sur le contrôle des flux de trésorerie qui supposent des mesures de correction pour faire face aux déséquilibres actuels et futurs. De cette façon, on constate que les sorties nettes des fonds qui peuvent être observées ou prévues, déterminent l'apparition des déficits de trésorerie et conduisent en même temps à la recherche des sources de financement transitoires permettant de maintenir un équilibre financier à court terme. Dans la situation où l'on anticipe de gros encaissements nets qui prédisent des excédents de liquidités, on peut effectuer des opérations de placement profitables pour les entités économiques. En corrélant les informations obtenues à la suite du questionnaire, nous constatons en mode exhaustif, la validation de la quatrième hypothèse ***H4: Le développement des méthodes et des procédures de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie génère une nouvelle vision sur la quantification des performances des entités économiques.***

La vérification de la réalisation des objectifs fixés par le management des entités économiques se fait à l'aide d'un système de surveillance et de rapport de la performance qui a pour but de résoudre des aspects, tels que l'identification des centres de décisions et des modalités de représentation d'informations concernant les actions menées, la fixation des

subdivisions organisationnelles qui sont nécessaires à la réception des informations concernant les performances atteintes et/ou la coordination des subdivisions organisationnelles qui reçoivent des informations concernant les performances atteintes dans le sous-système opérationnel.

L'obtention des solutions pour les aspects exposés ci-dessus, la mise en évidence des informations pertinentes qui permettent au système opérationnel et décisionnel d'atteindre les objectifs assumés, est facilité grâce aux outils de surveillance et de rapport de la performance (le Reporting, le Tableau de bord, la Balance Scorecard). En l'absence des méthodes d'analyse complexes et d'un support de la Technologie de l'Information et des Communications, les cadres dirigeants ne pouvaient prendre de décisions qu'en faisant appel à leur intuition. Les compagnies doivent comprendre les tendances et les préférences des consommateurs et accorder les produits et les services aux besoins du marché, dans le but de conquérir des parts de marché et de devenir plus compétitifs. Être muni d'un seul papier et sylo, cela pourrait passer pour inatteignable en temps opportun, c'est-à-dire dans une durée qui permette la capitalisation. Les technologies de l'information ont rendu facile ce travail, mais la présence des volumes de données de plus en plus grandes ont continuellement accentué la compétitivité des organisations quant à la collecte, le stockage et l'analyse minutieuse de celles-ci. Il ne s'agit pas seulement d'adopter de meilleures décisions mais aussi d'en adopter de manière prompt afin de capitaliser les opportunités actuelles, valables, donc qui n'ont pas encore été exploitées, censées propulser et maintenir l'affaire sur le marché. Il y a plus d'une décennie, pour une compagnie c'était absolument normal de disposer des modules financiers isolés pour chaque zone comptable et d'utiliser plusieurs outils de reporting, afin de découvrir de différentes informations. Aujourd'hui, la plupart des compagnies disposent d'un système ERP, ce qui permet l'intégration à haut niveau des bases de données comptables. Ceux qui réalisent les rapports ont accès à des données de différents modules et peuvent les introduire dans des rapports contenant des informations riches. Beaucoup de fournisseurs possèdent à l'heure actuelle des instruments BI ce qui permet l'accès direct à des modules comptables. De même, c'est déjà une habitude pour les compagnies de recueillir toutes les données importantes dans le système ERP et de les télécharger dans un *dépôt de données* (des données warehouse ou mart) et puis de connecter les outils de reporting et ceux d'analyse, afin de créer un environnement orienté vers des connaissances beaucoup plus vastes.

Les entités économiques qui ont développé un dépôt de données, ont voulu faciliter le stockage des données pour obtenir des rapports encore plus efficaces et de meilleures analyses pour les prochaines années. Aujourd'hui, les dépôts de données représentent un sujet "brûlant"

pour une grande variété des compagnies, beaucoup plus facile à atteindre ce qui est dû à la manifestation des tendances suivantes: la popularité toujours croissante des instruments BI pousse les initiatives des dépôts de données afin d'offrir un accès simple, commun aux données sources; L'adoption des plate-formes de bases de données open et des outils puissants d'intégration fait que les dépôts de données soient construits plus facilement et à des coûts plus réduits que dans le passé; La croissance de la compétitivité, et l'utilisation de plus en plus facile des technologies font baisser les coûts de réalisation des dépôts de données. En concluant l'hypothèse ***H1: L'utilisation des méthodes et des instruments innovants en corrélation avec l'évolution du système économico-financier peut mener l'analyse de la trésorerie des entités économiques à se rapprocher de la perfection*** est validée.

L'étude a prouvé son utilité afin de comprendre le fonctionnement des entités économiques, tout en cherchant à consolider sa position dans l'environnement d'affaire par l'utilisation des outils financiers appropriés, respectant les normes internationales, des outils qui offrent des réponses aux nécessités actuelles aussi bien qu'à celles futures, ayant des effets positifs à long terme. Nous pouvons considérer qu'il est impossible de comprendre l'évolution considérable de la fonction financière de ces dernières années si nous ignorons l'évolution de l'environnement économico-social des entités économiques.

Contributions personnelles

La démarche de la recherche scientifique intitulée ***LE DEVELOPPEMENT DE LA COMPTABILITÉ ET DE L'ANALYSE DE LA TRÉSORERIE DES ENTITÉS ÉCONOMIQUES EN CORRÉLATION AVEC L'ÉVOLUTION DU SYSTÈME ÉCONOMICO-FINANCIER*** réalise une corrélation des concepts présentés dans la littérature de spécialité roumaine et internationale, avec des visions propres et des opinions pertinentes, dont le résultat propose le développement des certaines contributions théoriques, méthodologiques et empiriques, qui peut constituer une source de documentation et de réflexion pour les recherches et pour les analyses futures.

En ce qui concerne *les contributions théoriques*, nous pouvons affirmer d'avoir rédigé une présentation critique de la littérature spécialisée, rapportée à l'environnement économique actuel, qui se caractérise par des changements majeurs, corrélés avec le phénomène de globalisation, mondialisation et normalisation, ce qui conduit à des nouvelles opportunités pour

les entités économiques. En même temps, on apprécie d'avoir largement contribué quant à l'analyse de la trésorerie des entités économiques, par:

- Le développement et le fondement théorique d'un sujet d'intérêt, national et international à la fois, ayant une réflexion pratique sur les entités économiques;
- La mise en évidence des méthodes et des techniques d'analyse de la trésorerie utilisées par les entités économiques, ainsi que la mise en évidence des avantages et des inconvénients et des limites de celles-ci, analyse qui a mené à la confirmation ferme de la nécessité d'un changement, d'un perfectionnement de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie;
- La réalisation des propositions concernant l'évolution de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie vers des méthodes innovantes surtout vers l'intégration des instruments, tels que business intelligence;
- La mise en évidence du traitement des éléments de trésorerie dans le contexte d'application des normes comptables et de la perspective des systèmes économiques dynamiques;
- La proposition d'un plan d'expansion des méthodes et des instruments de surveillance et de rapport des performances des entités économiques roumaines.

Les contributions méthodologiques qui méritent d'être mentionnées sont les représentations graphiques et explicites de la vision personnelle sur les aspects théoriques liés: à la typologie de la trésorerie, à son approche statique et dynamique, aux perspectives de la trésorerie, à la structure des éléments de la trésorerie, aux principes de fonctionnement des comptes de la trésorerie, la pyramide des procès financiers, les fonctions de l'argent, les étapes d'élaboration de l'analyse de la trésorerie des entités économiques, etc. De même, nous nous sommes servi de la méthode du schéma et de la restructuration de l'information afin d'organiser et de perfectionner la comptabilité et l'analyse de la trésorerie des entités économiques, dans la littérature scientifique spécialisée nationale aussi bien qu'internationale.

En ce qui concerne les *contributions de nature empirique*, nous considérons opportun de mentionner les aspects suivants :

- La conception, l'élaboration et la quantification de la recherche quantitative concernant l'identification des possibilités de perfectionnement de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie des entités économiques en corrélation avec l'évolution du système économico-financier ;
- La démarche scientifique a impliqué la réalisation d'une étude concernant le développement de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie des entités

économiques. En ce qui concerne la recherche sur le terrain à l'aide des méthodes sociologiques, nous avons choisi comme méthode de travail *le sondage statistique*, et comme forme de recherche *le questionnaire*;

- La réalisation des analyses des données collectées à l'aide du questionnaire, le traitement conformément aux méthodes spécifiques, ainsi que la réalisation des représentations graphiques propres qui mettent en évidence les résultats obtenus;
- L'interprétation des résultats de la recherche scientifique se concrétise par la validation des hypothèses qui ont constitué le fondement de la recherche scientifiques, telles que:
  - **H1** : *L'utilisation des méthodes et des instruments INOVANTS en corrélation avec l'évolution du système économique- financier peut mener l'analyse de la trésorerie des entités économiques à se rapprocher de la perfection.*
  - **H2** : *La description des actions à entreprendre dans la comptabilité et l'analyse de la trésorerie des entités économiques aux égard de la normalisation et l'harmonisation comptable internationales peut mener à la réalisation d'une gestion efficiente de la trésorerie des entités économiques.*
  - **H3**: *L'enregistrement immédiat dans la comptabilité des résultats obtenus en utilisant les méthodes et les instruments innovants dans l'analyse de la trésorerie, peut mener le système informationnel financier et comptable des entités économiques à se rapprocher de la perfection.*
  - **H4**: *Le développement des méthodes et des procédures de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie génère une nouvelle vision sur la quantification des performances des entités économiques.*

Propositions et perspectives futures de la recherché

Partant de l'idée que notre approche de recherche scientifique peut être une vision et une perspective pour d'autres chercheurs en vue du développement de la comptabilité et de l'analyse de la trésorerie des entités économiques, nous pouvons dire qu'une prise de conscience est nécessaire concernant le besoin de réorienter l'organisation et de développer l'analyse de la trésorerie, apprise comme un facteur déterminant du développement et de la croissance des

performances des entités économiques. Nous affirmons avec confiance que l'approche scientifique actuelle pourrait représenter une documentation matérielle et aussi l'extension du développement de l'analyse de la comptabilité et de la trésorerie.

En corrélation avec l'évolution du contexte économique- financier, il est confirmé cet approche scientifique ainsi que nos conclusions concernant la performance, en utilisant des méthodes et des techniques innovantes pour l'analyse de la trésorerie, ce qui peut aider à orienter les décisions stratégiques pour le management des entités économiques et pour corréler la demande et l'offre des marchés financiers.

À partir des résultats mis en évidence lors de la recherche scientifique, il convient de tracer les recherches futures suivantes:

- La vision comptable de la trésorerie pour mesurer la performance des entités économiques;
- L'analyse de la trésorerie par les méthodes et les instruments innovateurs pour le monitoring et le reporting de la performance des entités économiques;
- La planification du présent et de l'avenir avec des outils innovants d'analyse de la trésorerie des entités économiques;

Mettant en corrélation la comptabilité et l'analyse de la trésorerie avec les méthodes et les instruments innovateurs de monitoring des performances des entités économiques, nous souhaitons que cette recherche scientifique ouvre de nouveaux horizons pour que la trésorerie se rapproche de la perfection, en vue d'obtention des performances économiques considérables et d'accroître la compétitivité des entités économiques.

Dissémination des résultats de la recherche

1. Ioana BUSUIOC, (2009), «Système comparables de comptabilité et analyse de la trésorerie appliqués dans l'industrie des matériaux de construction», Symposium annuel de communications scientifiques pour les doctorants boursiers POSDRU/6/1.5/S/23 Année I 2008/2009, publié dans la revue Recherches Doctorales vol. I no. 1 2009.
2. Ioana BUSUIOC, Adriana GHEORGHITĂ (VASILESCU), Răzvan Marian RISTOIU, (2009), "L'analyse et le diagnostic économique - financier des organisations pendant la crise", La Conférence Internationale ICMEA 2009, Colloque Doctoral, Université 1 Décembre 1918 Alba Iulia, 13 - 14 Novembre 2009.
3. Ioana BUSUIOC, Aurelia Aurora DIACONEASA, Răzvan Marian RISTOIU, (2009), "La valeur juste dans le contexte économique actuel", Conférence Internationale

- ICMEA 2009, Colloque Doctoral, Université 1 Décembre 1918 Alba Iulia, 13- 14 Novembre 2009.
4. Ioana BUSUIOC, Aurora DIACONEASA, Răzvan Marian RISTOIU, (2010), “Développements concernant l’utilisation de la méthode ABC pour déterminer les coûts environnementaux”, Symposium Scientifique régional/international “Le management du chaîne d’approvisionnement/distribution pour une réponse efficiente au consommateur, SCM 4 ECR, Université Valahia Târgoviște, 11-12 juin 2010, publié dans la revue Supply Chain Management Journal 2010 vol. 2 .
  5. Ioana BUSUIOC, (2010), « La dynamique des systèmes économiques et la comptabilité de la trésorerie », Symposium Annuel de communications scientifiques pour les doctorants boursiers POSDRU/6/1.5/S/23, 30 Septembre 2010, publié dans la revue Recherches Doctorale vol. II 2010.
  6. Ioana BUSUIOC, (2010), « Le marché du travail et la politique monétaire », Le Seminaire International Espaces Européens « Politiques économiques européennes », Târgoviște, 8-9 Octobre 2010.
  7. Ioana BUSUIOC, (2010), « La stabilité financière et les réserves internationales », Le Seminaire International Espaces Européens « Politiques économiques européennes », Târgoviște, 8-9 Octobre 2010.
  8. Răzvan Marian RISTOIU, Ioana BUSUIOC, Mihai Nicolae STOICESCU, (2011), « Le rôle des états financiers pour le management des organisations non - profit », publié dans les Annales de l’Université de Petrosani, Economics, 2011.
  9. Ioana BUSUIOC, Valentina DUMITRU, Cornel NIȚU, (2016), « La consolidation de l’entreprise par un management intelligent de la trésorerie », La Séssion Scientifique de printemps de l’Académie des scientifiques de Roumanie, Bucarest, 25 mars 2016.
  10. Elena Valentina DUMITRU, Mihaela Denisa COMAN, Ioana BUSUIOC, Cornel NIȚU, (2016), « L’analyse stratégique de la profitabilité dans une entité de transport publique de personnes », La Séssion Scientifique de l’Automne de l’Académie des scientifiques de Roumanie, Durău - Neamț 22-24 Septembre 2016.
  11. Mihaela Denisa COMAN, Constantin Aurelian IONESCU, Roxana Maria MARIN, Ioana BUSUIOC, « Les indicateurs clé dans l’utilisation des ressources naturelles pour l’activité économique dans le Plateau de Bucegi », 4ème International Conférence Economique Scientifique Recherche - Théoretiques, Empiriques and Pratiques Approches, ESPERA 2016, Bucarest, 15-16 décembre 2016.

Curriculum Vitae

Informations personnelles	
Nom/Prénom	BUSUIOC Ioana
Adresse	43A rue BP Haşdeu, no. 43A, bât. B29, appt. 19, 105600 Câmpina, dpt. Prahova, Roumanie
Téléphone	0723337133
E-mail	oana2606@yahoo.com
Sex	Feminin
Date de naissance	22 Août 1981
Nationalité	Roumaine
Expérience Professionnelle	
Période	Mars 2011 à ce jour
Fonction ou poste occupé	Gestionnaire de Paye Senior
Principales activités et responsabilités	La gestion des portefeuilles clients (sociétés des divers secteurs d'activité) : contrats de travail, fiche de paye, déclarations sociales, collaboration avec les caisses d'assurances sociales et conseil RH
Nom et l'adresse de l'employeur	RUE DE LA PAYE SRL Vichy, France
Type de l'activité ou le secteur d'activité	Prestataires de services
Période	Août 2008- Avril 2010
Fonction ou poste occupé	Directeur Général
Principales activités et responsabilités	L'organisation et l'administration de la société, la gestion du patrimoine et des sites d'enfouissement des déchets ménagers
Nom et l'adresse de l'employeur	SC COMPANIA PUBLICĂ BĂNEȘTI SA Bănești, dpt. Prahova
Type de l'activité ou le secteur d'activité	Services publics (distribution de l'eau potable vers la population, gestion des déchets ménagers, l'entretien des espaces publics)
Période	Octobre 2007- Août 2008
Fonction ou poste occupé	Chef comptable
Principales activités et responsabilités	L'organisation et la coordination des activités du Département Financier-Comptable de l'entreprise; l'entretien d'une bonne collaboration avec les autres départements de l'entreprise, les clients et les fournisseurs de Roumanie et étrangers, les banques/créditeurs, les institutions de l'état et avec les autres entités du groupe METALEUROEST.
Nom et l'adresse de l'employeur	METALEUROEST GRUP – SC SOCERAM SA Câmpina
Type de l'activité ou le secteur d'activité	Producteur de matériaux de construction
Période	Février 2004- Octobre 2007
Fonction ou poste occupé	Économiste
Principales activités et responsabilités	La collaboration avec les banques (le suivi des flux financiers, des instruments financiers et des contrats de crédit) et l'enregistrement des ces opérations dans la comptabilité; la comptabilité de clients et fournisseurs; l'établissement et la présentation des rapports financiers et comptables ainsi que d'autres états demandés par le management; l'établissement de déclarations administratives et fiscales ; le suivi des contrats leasing ; la participation aux inventaires des stocks et la valorisation des résultats.
Nom et l'adresse de l'employeur	METALEUROEST GRUP – SC NEPTUN SA Câmpina

Type de l'activité ou le secteur d'activité	Producteur des outils industriels
Période	Juillet 2003 – Janvier 2004
Fonction ou poste occupé	Comptable
Principales activités et responsabilités	Comptabilité générale des sociétés commerciales
Nom et l'adresse de l'employeur	SC FISCAL CONSULT SRL Sinaia
Type de l'activité ou le secteur d'activité	Cabinet de comptabilité et audit
Éducation et Formation	
Période	2008 - 2016
Qualification/Diplôme obtenu	Doctorant
Domaines principales étudiés/Compétences acquises	Comptabilité
Nom et type de l'institution de l'enseignement	Université Valahia de Târgoviște – IOSUD, Târgoviște, Roumanie
Niveau de classification des études/formation	Études doctorales
Période	2007 - 2008
Qualification/Diplôme obtenu	Master
Domaines principales étudiés/Compétences acquises	Audit des institutions publiques et privées
Nom et type de l'institution de l'enseignement	Université Valahia de Târgoviște, Târgoviște, Roumanie
Niveau de classification des études/formation	Universitaire
Période	1999 - 2003
Qualification/Diplôme obtenu	Licence
Domaines principales étudiés/Compétences acquises	Comptabilité et IT de Gestion
Nom et type de l'institution de l'enseignement	Université Valahia de Târgoviște, Târgoviște, Roumanie
Niveau de classification des études/formation	Universitaire
Période	1995 - 1999
Qualification/Diplôme obtenu	Baccalauréat
Domaines principales étudiés/Compétences acquises	IT
Nom et type de l'institution de l'enseignement	Lycée Energetic Câmpina
Niveau de classification des études/formation	Lycée
Aptitudini și competențe personale	
Langue maternelle	Roumain

Autres langues étrangères
connues

Français
Anglais
Espagnol
Italien
Portugais

COMPRENDRE		PARLER		ÉCRIRE
Écouter	Lire	Participation à la conversation	Discours oral	
C2	C2	C1	B2	B2
C1	C1	B2	B1	B1
B1	B1	A2	A1	A1
B1	B1	A2	A1	A1
B1	B1	A2	A1	A1

Compétences et connaissances IT	L'utilisation des instruments software pour la gestion des informations et des procès internes d'une organisation (SAP, Oracle, Quadra).
Compétences de communication	Microsoft Windows, Office (Word, Excel, Outlook, Power Point), Internet. Des bonnes compétences de communication acquises de l'expérience professionnelle dans les relations avec les clients, fournisseurs, institutions publiques et privées, roumains et étrangers.
Compétences organisationnelles/managériales	La capacité d'établir l'ordre des priorités. Abilités d'organisation et coordination des projets de groupe, l'intégration des nouveaux collègues.
Permis de conduire	A, B

INFORMATIONS SUPPLÉMENTAIRES

Présentations et Publications

1. **Ioana BUSUIOC**, (2009), «Système comparables de comptabilité et analyse de la trésorerie appliqués dans l'industrie des matériaux de construction», Symposium annuel de communications scientifiques pour les doctorants boursiers POSDRU/6/1.5/S/23 Année I 2008/2009, publié dans la revue Recherches Doctorales vol. I no. 1 2009.
2. **Ioana BUSUIOC**, Adriana GHEORGHITĂ (VASILESCU), Răzvan Marian RISTOIU, (2009), "L'analyse et le diagnostic economico - financier des organisations pendant la crise", La Conférence Internationale ICMEA 2009, Colloque Doctoral, Université 1 Décembre 1918 Alba Iulia, 13 - 14 Novembre 2009.
3. **Ioana BUSUIOC**, Aurelia Aurora DIACONEASA, Răzvan Marian RISTOIU, (2009), "La valeur juste dans le contexte économique actuel", Conférence Internationale ICMEA 2009, Colloque Doctoral, Université 1 Décembre 1918 Alba Iulia, 13- 14 Novembre 2009.
4. **Ioana BUSUIOC**, Aurora DIACONEASA, Răzvan Marian RISTOIU, (2010), "Développements concernant l'utilisation de la méthode ABC pour déterminer les coûts environnementaux", Symposium Scientifique régional/international "Le management du chaîne d'approvisionnement/distribution pour une réponse efficiente au consommateur, SCM 4 ECR, Université Valahia Târgoviște, 11-12 juin 2010, publié dans la revue Supply Chain Management Journal 2010 vol. 2 .
5. **Ioana BUSUIOC**, (2010), « La dynamique des systèmes économiques et la comptabilité de la trésorerie », Symposium Annuel de communications scientifiques pour les doctorants boursiers POSDRU/6/1.5/S/23, 30 Septembre 2010, publié dans la revue Recherches Doctorale vol. II 2010.
6. **Ioana BUSUIOC**, (2010), « Le marché du travail et la politique monétaire », Le Seminaire International Espaces Européens « Politiques économiques européennes », Târgoviște, 8-9 Octobre 2010.
7. **Ioana BUSUIOC**, (2010), « La stabilité financière et les réserves internationales », Le Seminaire International Espaces Européens « Politiques économiques européennes », Târgoviște, 8-9 Octobre 2010.
8. Răzvan Marian RISTOIU, **Ioana BUSUIOC**, Mihai Nicolae STOICESCU, (2011), « Le rôle des états financiers pour le management des organisations non - profit », publié dans les Annales de l'Université de Petrosani, Economics, 2011.

9. **Ioana BUSUIOC**, Valentina DUMITRU, Cornel NIȚU, (2016), « La consolidation de l'entreprise par un management intelligent de la trésorerie », La Séssion Scientifique de printemps de l'Académie des scientifiques de Roumanie, Bucarest, 25 mars 2016.
10. Elena Valentina DUMITRU, Mihaela Denisa COMAN, **Ioana BUSUIOC**, Cornel NIȚU, (2016), «L'analyse stratégique de la profitabilité dans une entité de transport publique de personnes», La Séssion Scientifique de l'Automne de l'Académie des scientifiques de Roumanie, Durău - Neamț 22-24 Septembre 2016.
11. Mihaela Denisa COMAN, Constantin Aurelian IONESCU, Roxana Maria MARIN, **Ioana BUSUIOC**, «Les indicateurs clé dans l'utilisation des ressources naturelles pour l'activité économique dans le Plateau de Bucegi», 4ème International Conférence Economique Scientifique Recherche - Théoretiques, Empiriques and Pratiques Approches, ESPERA 2016, Bucarest, 15-16 décembre 2016.